

K. K. STAATSANWALTSCHAM MARIBOR
Eingelangt am 20 NOV 1913
10 h 40' am
mit 1 Beilagen

Št. 47.

Maribor, dne 20. novembra 1913.

Tečaj XLVII.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Ishaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr let 1 K. Narečnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Narečnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. škofnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petifvrate za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne eglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprete reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 12 strani.

Nesrečno pravdanje — med kmečkim ljudstvom na Spod. Štajerskem.

Mnogo se govori in piše o veliki škodi, katero povzroča ljudstvu brezmejno uživanje alkoholičnih pijač, osobito žganja. Škoda je dvojna: telesno se slabši slovensko ljudstvo, v gospodarskem oziru pa se okoduje slovenski narod ne le s tem, da grede milijoni slovenskega denarja v izgubo, ampak tudi s tem, da se podpirajo naši najhujši narodni nasprotniki — ptujski izdelovalci žganja.

Proti zlu, katero povzroča alkohol, se vstrajno deluje. Mnogo stori v tem oziru društvo „Sveta voj-ska“ v Mariboru, katere stremljenje bi naj podpirali vsi zavedni pristaši S. K. Z.

Niž manjše zlo za kmečko ljudstvo je — nesrečno pravdanje, katero narašča leto za letom. Ker želimo našemu kmečkemu ljudstvu le dobro, moramo povzdigniti svoj glas in svariti pred — nesrečnim pravdanjem. Naše kmečko ljudstvo se mora zavedati, da ne trpe vsled pravičanja samo posamezniki, ampak da trpi cel kmečki stan, če propada, oziroma se slabi kmetija za kmetijo. Kaj je vzrok, da se ljudje pravdajo za vsako malenkost? V prvi vrsti je temu krivo pojemanje medsebojne ljubezni, one krščanske ljubezni, katero uči naša vera in katero preveva vse delovanje krščanskih strank. Ni dovolj, da izpolnjujejo ljudje svoje verske dolžnosti, da grede pri volitvah s krščansko stranko, temveč morajo tudi v vsem svojem življenju, v obveščanju s sosedi, sovaščani itd. upoštevati krščanska načela, zlasti krščansko ljubezen do bližnjega. Če nastanejo kakšni prepri, kar se lahko povsod pripeti, naj se ljudje mirno med seboj razgovore, poslušajo nasvete modrih, izkušnih mož, vsak naj nekoliko odneha in poravnala se bo cela stvar brez pravde, mir in sloga bosta ostala v vasi in sosedje si bodo dobri prijatelji. Kakor hitro pa pride do pravde, bo stranka, ki je propadla, čakala na ugodno priliko, da se maščuje. Pravd ne bo konca in kraja, dokler ne bodeta oba pravdarja zapravila svojih posestev. Narodno in velevažno gospodarsko delo je, ljudi odvracati od pravd, doseči spravo med njimi in delati na to, da vlada med slo-

venskim ljudstvom prava krščanska ljubezen do bližnjega.

Drugi vzrok naraščanja pravd pa je naraščanje števila advokatov na Spodnjem Štajerskem. Med vsemi slovenskimi pokrajinami je Spodnje Štajersko najbolj oblagodarjeno z advokati. Na Kranjskem in Koroškem je zelo malo okrajnih sodnij, pri katerih bi bil kak odvetnik, pri nas je pa zelo malo okrajnih sodnij, kjer bi ne bilo odvetnika, navadno jih je pri vsaki okrajni sodniji celo več. V Ptuj u. pr. je sedaj 5 slovenskih odvetnikov (šesti še baje pride na spomlad) in 2—3 nemški, v Ormožu in Konjicah po 3 odvetniki (2 Slovenci in 1 Nемец), v Ljutomeru, Sv. Lenartu, Smarju, Brežicah, Slov. Bistrici in Slov. Gradu po 2 odvetnika, v Mariboru in Celju pa — nad 15 odvetnikov. Zanimivo je, da sta po 2 in še več odvetnikov v okrajih, kjer se je ljudstvo, ko je obnavljalo svoje vinograde, moralo precej zadolžiti. V par letih se bo število odvetnikov na Spodnjem Štajerskem še pomnožilo, ker čaka cela vrsta štajerskih kandidatov, ki se bo, ko bo imela pravico, nastanila na Spodnjem Štajerskem. Dokaz, da z naraščanjem števila odvetnikov naraščajo pravde, dobimo na vsaki okrajni sodniji. Dokler ni bilo v okraju odvetnikov, je bilo zelo malo pravd; iste so se zelo pomnožile, ko je prišel prvi odvetnik, naraščale so vedno bolj, ko je prišel drugi, tretji itd. Ta stvar je lahko razumljiva. Dokler ni bilo odvetnika, so šli ljudje na sodnijo in jih je sodnik že z ozirom na to, da si prihrani delo, spravi; ko pa je prišel odvetnik v okraj, jih je mnogokrat poslal sodnik kar k odvetniku ali so šli sami naravnost k njemu in začelo se je pravljanje, ki je požrlo — ne stotisoče, ampak milijone. Gotovo je, da znosi naše ljudstvo na Spodnjem Štajerskem vsako leto — zelo nizko računano — nad 1 milijon kron v odvetniške pisarne in gotovo polovico tega zneska za pravde, katere so nepotrebne. Mi nismo proti odvetniškemu stanu kot takemu, ampak proti prevelikemu številu odvetnikov in proti temu, da se naše ljudstvo radi vsake malenkosti pravda potom odvetnikov. Da se to onemogoči, je treba, da se tudi na Štajerskem ustanove občinski posredovalni uradi, kateri že obstoje v nekaterih deželah, n. pr. na Nižjem Avstrijskem in Kranjskem in katerih uredbo že študira naš deželni odbor. Pri teh uradih lahko sklenejo stranke veljavne poravnave v denarnih terjatvah in pravičah do premičnin, o prepirih glede mej in služnostih

posestev, o sporih glede posesti, temu uradu mora naznaniti sodišče vsako tožbo radi razžaljenja časti in se mora napraviti pravni poizkus. Z ustanovitvijo takih uradov se bo omejilo nesrečno pravdanje, ker nastane največ pravd radi mej in pravic, katere imamo na tujem posestvu (služnosti) in radi žaljenja časti.

Da se odvrne veliko gospodarsko zlo, katero povzroča nesrečno, nepotrebno pravdanje, je dolžnost vseh, ki žele slovenskemu kmečkemu ljudstvu dobro, da delajo na to, da vlada načelo krščanske ljubezni med našim ljudstvom in se kmalu na podlagi zakona v deželnem zboru ustanove občinski posredovalni uradi.

Iz liberalne stranke.

Slovensko časopisje se zadnji čas veliko bavi z voditeljem štajerske slovenske liberalne stranke, dr. Kukovcem, po našem mnenju mnogo več, kakor si zasluži njegova veljava v slovenski politiki. Kot vestni časnikarji smo radi tega tudi mi primorani govoriti o nekaterih dogodkih v liberalni stranki, s katerimi je zvezano ime dr. Kukovca. Dogodki, o katerih bomo govorili, so značilni za značaj in mišljenje cele liberalne stranke.

Slovenska gimnazija v Celju.

Samostojni nemško-slovenski gimnazijski razred, ki se po krivici imenuje slovenska gimnazija, so nastanjeni v dr. Kukovčevi hiši. Ta hiša je neprimerna za šolo. Zato so celjski Slovenci že mislili na to, da dobi druge prostore. In taki prostori bi se tudi koj dobili. Toda naenkrat se letos izve, da je dr. Kukovec brez vednosti slovenskih krogov sklenil z vlado novo najemniško pogodbo (v nemškem jeziku!) in da se mu je zvišala najemnina za 800 K. Slovenska gimnazija je s tem zopet za več let potisnjena v zaduhle dr. Kukovčeve prostore.

Toda sedaj pride za liberalno stranko značilna poteza. Vsa liberalna stranka, in posebno njen voditelj dr. Kukovec, je vedel, da je sedaj za več let nemogoče, preseliti slovenske gimnazijske razrede v kak druge prostore. Dr. Kukovec sam je to onemogočil s tem, da je sklenil novo pogodbo. Kljub vsemu temu je priredila liberalna stranka v Celju zborova-

Črtica iz naše zakotne doline.

(Pripoveduje Domen Otilijev).

Poštni voz je že drdrdal po vijugastem in z novim peskom nasutem klanu. Daleč v tiho, brezzvezdano noč se je čul njegov ropot, v katerem si raločil v neenakih odmorih tudi bičev pok in zveneče odmevajoči glas postiljonovega roga. Nebo je viselo nizko nad ozko, zakotno dolino, po kateri se je lovilo še v majhnih sunkih mrzlih dih od severa.

Sredi vasi so se škripaje odprla hrastova vrata in na cesto je stopila visoka moška postava.

„Ze prihaja. Skoraj bo tu. Hoj, Martin, lučvun!“

Bled pramen je hušnil izza hlevnih vrat in se pomikal počasi na visokem zidu proti cesti. Martin je polglasno mrmraje stopil na cesto. Na ovinku so se že videli temni obrisi sopečih konj poštnega voza. — „Čudno mi je pri sreč nocoj. Kaj naj bi bilo na dan pred svetim večerom? Eh“ — je mahnil z roko po zraku — „tiste svinčene plasti gori so krive.“

„Snežilo bo še nocoj“, je dejala postava pred hrastovimi vratmi. „K polnočnici smo šli še vsakikrat po snegu.“

Poštni voz je pridrdral med tem do velikih vrat. Postiljon je švrknil zadnjikrat z bičem in skočil s koza. Pograbil je Martin vajeti in zavil s konji na dvorišče.

„Nobenega potnika iz mesta?“

„Pač. Stara ženica je vstopila na prvem ovinku. Skoraj bi bil pozabil. Odpri! moram!“

Gospodar in postiljon sta šla čez dvorišče do voza. Medla svetloba olejke, katero je obesil Martin na kozlov rob, je slabo podila temo. Postiljon je odprl vrata, a v vozu se ni nihče genil, da bi izstopil. „Hej, mati, na cilju smo“, je dejal gospodar z višjim glasom. A v vozu tišina. „Kje pa je, uiti vendar ni mogla“, je dejal postiljon s poltim glasom, snemajoč olejko, in posvetil skozi polodprta vrata...

V kotu je slonela sključena, upognjena ženska postava. Mrtev je bil izraz na začrtanih, uvelih, bledeh licih in top pogled iz odprtih, skoraj steklenih oči. Nje roki sta brez življenja sloneli v naročju, kakor da bi bili pripravljeni, sprejeti vračajočega se sina...

„Martin, Katra, luč, ono večjo! Hitro!“

Prihitela je Katra s petrolejko: „Joj! Ali je nesreča? Ali je še življenje v njej?“

„Se, a hitro, da jo odnesemo v sobo!“ je odgovoril postiljon. „Takoj! A ti, Martin, po duhovna...“

Čez pol ure se je tujka zavedla. Njene udrt, motne oči, so plašljivo begale po sobi, po predmetih in po nepoznanih obrazih. Iskale so morda kaj drugega, ljubljene, za večno izgubljenega... Morda! Po tišem vzdihu je izustila komaj slišne besede: „Janez, — kje je moj Janez?“

Duhovnik je dal znamenje z roko in okoli stoječi so zapustili sobo.

„Zdi se mi, da jo poznam“, je dejal Martin pred izhodom. „Isti obraz, iste poteze na njem, iste udrtе oči, prav kakor Bohoričeve Hance iz Gabrij.“

„Morda je ona“, je pripomnila Katra. „Od tu ni daleč od Gabrij.“

„Tudi jaz mislim tako. Kdo bo neki drug? Saj si nismo vsi tako podobni, da bi se zamenili med seboj. Skoraj gotovo je bila pri sinu v mestu. Študent je, pa je bolan, pravijo...“

Martin se ni motil.

Tujka je bila res Mohoričeva Hanca.

Pred par dnevi je prišla iz mesta vest, da je njen sin na smrtni postelji. Ustrašila se je revica poročila, dasi je že davno slutila, da mora priti grenka, usodepolna ura...

Že ob velikih počitnicah je s skrbnim očesom in skelečim srcem opazovala sumljivo rdečico na njegovih licih in tihi, zamolkli kašelj. Ob takem pogledu

se ji je zazdelo, da se podira temelj, na katerega je zidala neštete nade.

Tudi Janezu se je zazdela včasih bodočnost ukrađena, uničena... A veroval je vanjo in ji šel nasproti. Cilj in ideali so bili že tako blizu! Neverjetno, da bi jih ne dosegel. A iz polmračne daljave je stegala smrt koščeno desnico...

Prigovarjala mu je: „Janez, doma ostani to leto! Ozdraviš in potem boš nadaljeval.“

Leto izgubim — si je mislil in šel. Z njim so šli njegovi ideali, a materine nade se jim niso več pridružile...

Trudne so bile noge in močno je bilo srce v šibkih prsih, ko je došla v mesto. Zdelo se ji je, da ga vidi s solznimi očmi prosečega: „Mati, odpustite! Ubogal bi Vas bil, pa bi ne bilo tako.“ In ona? Ali mu ne bi odpustila? Ah, vse, vse bi mu odpustila!

V njegovem stanovanju je bilo vse pusto. Puste stene, pust hodnik, da, še zrak je bil nekam pust. Morda je tudi tam taka pušča? Odprla je vrata v spalnico. Težek vzduh ji je zavel nasproti... A sredi sobe je uzrla sina — na parah... Z obupnim klicem se je zgrudila ob njegovih nogah...

Ob njegovem grobu se je bridko razjokala. Dolgo, dolgo je klečala na črni zemlji in namakala s solzami novo gomilo... Tihi somrak z mrzlim dihom ji je pretresel kosti. Vstala je in se s poslednjo solzo poslovila od hladnega groba, ki je pokopal toliko nad in tako lepo bodočnost...

Duhovnik je zaklical ob polodprtih vratih: „Umira!“

Domači so stopili v sobo.

„Svečo prinesite, Katra!“

Pohitela je po svečo in jo dala umirajoči v roke. Zadnji pogled, svetel, steklen pogled iz udrlih jamic, zadnji vzdih, tih, komaj slišen, vdan vzdih — in Hanca je odšla za sinom...

Drugega dne je bila dolina zavita v tenak, bel pajčolan, na katerega so sipale bele snežinke...

nje in obeta, da bo naredila še celo vrsto takih zborovanj, na katerih izražajo liberalci svoje globoko ogorčenje, da vlada tlači slovenske dijake v tesne in smrdljive šolske prostore. Liberalna stranka nam bo pač priznala, da je naša kritika jakomila, ako imenujemo tako postopanje — hinavščino.

Posojilnica v Šoštanju.

Liberalci so imeli v Šoštanju posojilnico, pri kateri pa se je znašel tudi odlični pristaš, ki je kradel. Mi tega ne pripisujemo liberalni stranki v greh, kajti v vsako stranko, tudi v bolj pošteno, kakor je liberalna, se pritepejo taki ljudje. Ampak kazni za grehe, ki jih naredijo pristaši kake stranke, mora stranka sama nositi in jo ne nakladati ljudstvu. Tudi pri nas so kradli v Marenbergu in Laškem trgu, toda prvaki naše stranke plačujejo vsako leto na tisoče, da pokrijejo nasledke in da ne trpi ljudstvo niti krajcarja škode.

A kako ravna dr. Kukovec pri posojilnici v Šoštanju? Vsakdo bi mislil, da bo vsaj voditelj stranke za posojilnico, ki pripada k liberalni organizaciji, storil vse korake brezplačno, da bo celo marsikaj zrtvoval, da se neljuba zadeva primerno poravnava in nedolžno ljudstvo ne trpi škode. Sedaj pa se izve, da si je računil za telefonične pogovore 50 K, za prenočišča in večerje 250 K, za nakup neke hiše okrog 3500 K itd. itd. Vsakemu pravi notranji čut, da tako ravnanje ni za voditelja stranke primerno.

Izvrševalni odbor liberalne stranke.

Da se dr. Kukovec skuša v imenovanih zadevah pred javnostjo oprati, kdo bi mu zameril? V vsakem človeku je nagon samoobrambe močno razvit in zato ga ne smemo tudi dr. Kukovcu zameriti. Pravični moramo biti na vse strani. Toda da ga stranka hoče sedaj kriti, to je, kar postavlja celo stranko v slabo luč. Stranka bi morala vendar stati na višjem stališču ter zahtevati od vseh svojih ljudi odkritosrčnost, požrtvovalnost in spoštovanje strankinih načel. Sedaj pa čitamo v listih, da je izvrševalni odbor liberalne stranke dne 14. novembra počenjanje dr. Kukovca na celi črti — odobril.

Na ta način mora liberalna stranka pri slovenskem ljudstvu priti ob ves ugled.

Politični ogled.

— **Prestolonaslednik Fran Ferdinand v Londonu.** V soboto, dne 15. t. m., se je pripeljal naš prestolonaslednik Franc Ferdinand s svojo soprogo s posebnim dvornim vlakom v London na obisk angleškega kralja. Sprejet je bil z veliko slovesnostjo. Ulice, po katerih se je vozil prestolonaslednik, so bile vse v zastavah. Ogromne množice ljudstva so visokega gosta viharo pozdravljale s klici: „Živio Avstrija!“ To je znamenje, da vživa Avstrija pri Angležih menda večje spoštovanje kot pri Nemcih v rajhu. Franc Ferdinand ostane kot gost angleškega kralja do petka. Značilno, kako sodijo Angleži o Avstriji in o naši vladarski hiši, je članek nekega velikega londonskega lista o obisku Franca Ferdinanda, v katerem piše: „Z odkritim zadovoljstvom angleško ljudstvo sprejema s svojim kraljem prestolonaslednika habsburške monarhije. Mi se svojih starih prijateljev trdno držimo. Avstro-Ogrska ima pravico do našega prijateljstva, ki ga ni nikdar moglo porušiti kake dnevno politično nasprotstvo. Tudi ni v Evropi države, katere vladar bi bil radi svoje modrosti bolj spoštovan in občudovan kakor cesar Franc Jožef I. Naš visoki gost si vsled njegove visoke izobrazbe, njegovega prijateljstva do umetnosti, radi njegovih vojaških čednosti, gotovo zagotovi srečo Angležev.“

— **Državni zbor.** Zadnji teden se je vršila razprava o upravnih komisiji na Češkem. Čudno je, da se govorniki niso zanimali samo za razmere na Češkem, ampak se še mnogo bolj ozirali na razmere v svojih deželah. Tako je koroški poslanec Grafenauer s pikirimi besedami opisoval naravnost turške razmere na Koroškem, kjer Slovence ne more priti do svojih pravic. Poslanec Spinčič je dokazoval, kako v Istri italijanska manjšina, ki pa ima v deželni odboru večino, gospodari na škodo slovensko-hrvaške večine istrskega prebivalstva. Pritoževal se je tudi, da imajo na Hrvaškem še vedno komisarja in ne bana z ustavnimi razmerami. Sedanji komisar Škrlec je nesposoben za službo na Hrvaškem že zaradi tega, ker ne zna hrvaški, razven pozdrava „Dobro jutro“. Sicer pa se mora posluževati ali nemščine ali madžarščine. Poslanec Perič se je bavil z dogodki na Balkanu. Vsi trije imenovani poslanci so člani Hrvaško-slovenskega kluba. Vsporedno s to razpravo se je vršila razprava o davku na žganje, toda ta ni nič kaj napredovala, ker so pri tej razpravi Rusini nadaljevali s svojo obstrukcijo. Pogajanja s Poljaki zaradi volilne reforme niso napredovala, ker se Poljaki še vedno niso med seboj zedinili, kaj naj predlagajo Rusinom. V četrtek se je vršila volitev v delegacije. Za Stajersko sta izvoljena Slovenec dr. Korošec in Nemec Švajger, za Kranjsko dr. Šusteršič, za Istro Hrvat dr. Leginja, za Dalmacijo Srb dr. Baljak. — Ker so se zadnji čas ponavljali vpadi raznih tatinskih družb s hrvaškega ozemlja čez Sotlo na Stajersko, sta poslanca dr. Benkovič in dr. Jankovič vložila na ministru za deželno brambo in notranje zadeve interpelacijo, v kateri sta nujno zahtevala, da se od hrvaške vlade osnujejo orožniške postaje v Harnici in pa

Kraljevcu ter se orožniške postaje na Stajerski strani ojačajo. — Poslanca Grafenauer in dr. Verstovšek sta bila v sredo, dne 12. novembra, v avdijenci pri naučnem ministru, kateremu sta predložila pritožbe koroških Slovencev glede zatiranja slovenskih ljudskih šol po koroškem deželnem šolskem svetu.

— **Delegacije.** V torek, dne 18. t. m., so se stale zopet delegacije. V sredo je bil sprejem pri cesarju in prestolni govor. Jugoslovani imajo letos 4 delegate v avstrijski delegaciji: dr. Korošca, dr. Šusteršiča, dr. Leginjo in dr. Baljaka. Zanimiva bo letos razprava o zunanji politiki grofa Berhtolda in pa o vladanju finančnega ministra Bilinskega v Bosni. Iz nemškega tabora se sliši, da z grofom Berhtoldom tudi niso zadovoljni, ker se baje preveč trudi za prijateljstvo Rusije, a zanemarija prijateljstvo Nemčije. Mi pa menimo, da je edino dobro na Berhtoldovi politiki, kajti Nemci so se izkazali kot sebični in nezanesljivi zavezniki.

— **Kranjsko.** Slovenska Ljudska Stranka je postavila za kandidata za deželni zbor v okraju Ribnica—Kočevje—Velike Lašče (kmečke občine) posestnika Lovšina in kaplana Škulja. V mestni skupini Vrhnika kandidira S. L. S. dr. Marolta. Liberalni kandidatje so sledeči: V mestni kuriji ljubljanski kandidira v I. okraju dr. Novak in profesor Reisner, v II. okraju pa dr. Tavčar in Adolf Ribnikar. V splošni kuriji kandidira Josip Turk, lastnik pogrebnega zavoda. V Kranju in Škofji Loki kandidira ljubljanski podžupan in deželni odbornik dr. K. Triller, v mestni in trški skupini Kamnik—Radovljica—Tržič profesor dr. Pavel Pestotnik, v dolenskih mestih Krško—Kostanjevica—Novo Mesto—Metlika—Črnomelj—Višnja Gora in trgu Ribnica posestnik Julij Mazelle; v Postojni, Ložu in Vrhniku kandidirajo postojanskega župana Josipa Lavrenčiča; v Idriji pa dosedanega poslanca Engelberta Gangla. — Težko gre liberalcem pri postavljanju kandidatov v kmečki in splošni skupini. Noben pameten mož ne posodi več rad svojega imena propadajoči liberalni stranki, ker vsak ve, da bo propadel kakor je dolg in širok. Po dolgem mešetarenju so vjeli liberalci sledeče kandidate: Za kmečko skupino na Gorenjskem se bo trgal stric Trebušnik, kateri je znan bralcem Mohorjevih knjig, kako je plezal na Triglav; proti našemu Kobiju kandidirajo liberalci v splošni kuriji živinozdravnika Majdiča v Logatcu; v ljubljanski okolici v splošni kuriji kandidira nek Andrej Knez, liberalček z Viča; v ribniškem okraju kandidira Franc Andolšek, v novomeškem pa profesor A. Škerlj. — S. L. S. prireja pridno volilne shode. Liberalcem se poje na Kranjskem smrtna pesem.

— **Hrvaško.** V Budimpešti so se vršila te dni pogajanja med vlado in hrvaško-srbsko koalicijo (združenimi strankami). Kakor poročajo listi, se je posrečilo Škerlecu pridobiti koalicijo za-se. Koalicija, v kateri se nahajajo skoro sami liberalni Hrvatje in Srbi, se je baje zvezala z vlado, oziroma madžaroni proti stranki prava. Koalicija se je zavezala, da prepusti madžarski stranki pri novih deželnozbornih volitvah, katere se bodo v kratkem vršile, večje število mandatov. Vlada pa bo za protiuslugo pomagala z madžaronskimi glasovi in zato, da bodo kandidati koalicije v več okrajih premagali kandidate stranke prava. Komisariat se bo odpravil, volitve bodo v kratkem razpisane, Škerlec pa bo imenovan za bana. Kot narodna pridobitev se obljublja Hrvatom, da bo hrvaščina pri železnicah ne sicer enakopravna z madžarščino, pa vendar bolj rabljena kot do sedaj.

— **Ogrsko.** Katoliški shod obsodil liberalno delo na Ogrskem. Na katoliškem shodu je obsodil kardinal baron Karol Hornig v primerno ostrih besedah korupcijsko gospodarstvo ogrsko ter obenem tudi sedanjega predsednika Tiso, ki je svoj čas na nekem zborovanju rekel: „Nobene splošne volilne pravice ljudstvu, temveč vse tiste, v katerih hišah visi kip Matere božje, obesiti na kol.“ Stališče škofa-kardinala je vzbudilo veliko zanimanja in odobravanja med katoličani. Tisa se kaže v vedno lepši luči. On pritiska ne samo Slovane, ampak tudi katoličane k zidu. Liberalce Tisa ne pozna pravice, ampak moč in železno pest. Pa bo menda vendar kmalu konec njegove milosti.

— **Balkan.** Med Turčijo in Grško se je po posredovanju rumunske vlade vendar posrečilo doseči sporazum. Dne 11. novembra se je sklenila med grškimi in turškimi mirovnimi pooblaščenici sledeča pogodba: 1. Vsa medsebojna določila in pogodbe, veljavne pred izbruhom vojske, se zopet uveljavijo; 2. vsi dosežani politični hudodelci se oprosto vseh kazni; 3. novim grškim podanikom je na 3 leta na prosto dano, ali ostanejo pod Grško ali pa se izselijo v Turčijo; 4. zasebna sultanova posest kakor tudi last sultanove rodbine se ne zapleni; 5. glede zasebne turške posesti bo odločevalo posebno razsodišče; 6. razsodišče določi tudi, kdo plača vzdrževanje vojnih vjetnikov; 7. Turčija se zaveže, da povrne Grški zneske, katere je Grška izplačala kot plače turškim častnikom; 8. Turčija izroči brez odškodnine zajete grške ladje; 9. obe državi uredita medsebojno vse zadeve glede pravosodstva; 10. skupna (vakufska) posestva se v novi Grški ne bodo zaplenila; 11. desetina od teh posestev se odpravi; 12. grška vlada obljubi, podpirati razne turške samostane, mošeje in semenišča. Vojna nevarnost med Grško in Turčijo je sedaj srečno odstranjena. — Iz Sofije poročajo: Odkrivali se je pričela skrivnost o usodi tistih bolgarskih vojakov, ki so jih Grki vjeli, a jih ni bilo nikjer, ko so vjetnike Bolgari in Grki zamenjavali. Dognali so, da so 80

bolgarskih vojakov, ko so jih uklenili v verige, prepeljali na parnik „Pelops“, češ, da jih bodo zdravniško nadzorovali, če so zdravi ali ne. Med vožnjo pa so bolgarske vojake na kapitanovo povelje vrgli v morje; 12 bolgarskih vojnih vjetnikov pa so Grki na isti ladji do smrti mučili. To je videlo več potnikov, med njimi tudi ravnatelj družbe Singer. — Meja med Albanijo in Črno goro je po mednarodni komisiji sedaj že določena. Komisija je priznala troje velikih vasi v bližini Djakovice Črni gori. — Na Bolgarskem se prirejajo sedaj po mestih shodi, na katerih govorijo vladni politiki o tem, kdo je kriv, da je bila Bolgarija v zadnji vojski tako hudo poražena. Vsi govorniki so večinoma edini v tem, da je vojsko, oziroma poraz, zakrivil rusoljubni minister Danev. Na zborovanju, ki se je vršilo v Sofiji dne 16. t. m., so doneli klici: Danev, izdajalec domovine! Fej izdajalec! On ne zasluži, da ga nosi bolgarska zemlja! — Kakor Grki, tako tudi Srbi ravnajo v podjarmljenem made-donskem ozemlju zelo surovo z ubogimi Bolgari. Za Bolgare so izdali Srbi posebno stroge določbe. Pravice Bolgarov se kratijo na vse mogoče načine. Pretečeni teden je bilo v Makedoniji obsojenih 46 Bolgarov, vsak na 10 let ječe, samo radi tega, ker so ob času vojske pri boji služili molili za bolgarskega carja Ferdinanda. Med obsojenci je 11 duhovnikov.

— **Nemčija.** Že zadnji smo poročali, da so v mestu Kelmoraj pri občinskih volitvah v mestni zastop v III. razredu zmagali katoliški kandidatje z ogromno večino. Dne 12. novembra pa so zmagali katoličani tudi v II. razredu s 4 kandidati. Liberalci so spravili komaj svoja 2 kandidata v ožjo volitev. Končni uspeh volitev bo ta, da bo imel katoliški „centrum“ 31 svojih mož v občinskem zastopu, med tem ko šteje liberalna in socialno-demokratska četa le 20 mož.

— **Švica.** V okraju Geneva (Genf) v Švici so se vršile prejšnji teden volitve v okrajni svet. Katoličani, dasiravno jih je v okraju le ena šestina vseh prebivalcev, so si priborili 17 mandatov, enega več kot pred 3 leti. Katoliški svetovalci bodo v zbornici svetovalcev odločevali, ker se bodo zvezali s konservativnimi protestanti. Liberalno-radikalna vladna večina je s tem premagana. Katoliške stranke v vseh deželah napredujejo, liberalci pa dobivajo udarec za udarcem.

— **Amerika.** Spor med Združenimi državami in Mehiko bo menda vendar-le polegel. Posilipredsednik mehikanske ljudovlade, Huerta, je sprevidel, da brez pomoči vlade Združenih držav ne bo ostal na predsedniškem prestolu. Vlada Združenih držav je izdala prepoved, da se ne sme ne železnina ne orožje uvažati več v Mehiko. Poleg tega pa je Severna Amerika pošiljala dan za dnevom več vojaštva na mehikansko mejo, velike bojne ladje pa so grozile, da začno bljavati usodepolni ogenj na mehikanska pristanišča. Tega se je Huerta ustrašil in se je pričel pogajati. Severna Amerika stavi zelo ostre pogoje, da izpremeni svoje stališče. Glavni zahtevi sta, da Huerta odstopi kot predsednik in da mehikanska vlada zagotovi popolno osebno in lastninsko varstvo za tujce. Anglija podpira zahteve Združenih držav in tako je upati, da se bo Huerta pritisku obeh držav končno udal. — Katoličani v Braziliji imajo svoje državno politično društvo, katero šteje nad 5000 članov. Predsednik mu je grof Solini. Društvo širi katoliško časopisje med Braziljanci. Lansko leto je žrtvovalo nad 20.000 K za katoliške liste.

Naročnikom!

Vsem našim prijateljem! Zadnji številki smo priložili položnice za pošiljanje naročnine. Naročnike uljudno prosimo, da nam začnejo naročnino takoj pošiljati. S tem nam ob novem letu zelo olajšajo. Položnice naj se natanko izpolnijo. Ime (krstno in rodbinsko) naj se piše razločno, ravno tako tudi kraj, ker drugače ne vemo, komu naj poslani denar vpišemo v dobro.

Vsaka položnica ima nad besedo „Položnica“ napravljeni dve roki Med tisti dve roki naj vsak dosežani naročnik napiše besedi „star naročnik“ in poleg te pristavi tisto številko, ki jo najde na sv. jem ovitku, v katerem se mu list pošilja. Kdor si list na novo naroči, naj zapiše na položnico med tisti dve roki besede: nov naročnik.

Kdor bo položnico tako izpolnil, kakor je tukaj zahtevano, bo list dobival vedno v redu. Kdor pa se ne bo ravnal po tem navodilu, si bo sam kriv, ako bo pri pošiljanju lista nastala kaka zmešnjava.

Kdor nima položnice, naj ne piše po njo, ampak naj pošlje denar po nakaznici, na katero naj tudi napiše, ali je stari ali novi naročnik in številko ovitka.

Nesreča v gozdu in na železnici.

Drevo ubilo 2 moža.

Iz St. Petra pri Novem Mestu na Kranjskem se poroča: Velika nesreča se je pripetila dne 12. t. m. proti večeru. Kake ¼ ure od Nove gore so v himaljskem gozdu 3 možje podirali bukve. Podžagavali so jih in podsekavali. Nesreča je hotela, da so istočasno omahnile 3 bukve, ki so pokopale pod seboj dvojce žrtve. 58letni Anton Saje in 30letni Fr. Strgar, oba vzor-moža, pridna delavca, sta obležala na licu me-

sta mrtva. Oba ponesrečenca sta iz Nove gore. Le škoda, da niso ljudje pri takih opravilih bolj previdni.

Vlak povozil 2 železničarja.

V ponedeljek, 17. nov. zjutraj, je v Gradcu povozil vlak, ki vozi ob 5. uri 47 minut, strojevodjo in vlakovodjo od vlaka, ki vozi v Köflah. Strojvodji je razbilo glavo, vlakovodji pa je zlomilo eno nogo in roko ter mu zmečkalo prsa. Težko ranjena so spravili v bolnišnico usmiljenih bratov v Gradcu. Ni upati, da bi okrevala. Nesrečna moža sta vlakovodja Haar in strojevodja Unterrassner. Oba sta zjutraj, ko bi se naj odpeljala z državno železnico v Fehring, stopila ob enem iz železniške gostilne, šla sta čez progo proti njunemu vlaku in nista opazila, da vozi po prvi progi vlak. Stroj ju je prijel in grozno razmesaril. Vlakovodji so v bolnišnici desno roko pri rami odrezali, strojevodji pa so odvzeli del noge.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

23. nedelja: 28. p. Binkošti; Klemen, papež in mučenec.
24. ponedeljek: Janez od križa, spozn., Hrizogon, mučenec.
25. torek: Katarina, devica in mučenica; Jukunda, mučenica.
26. sredo: Konrad, škof; Silvester, opat.
27. četrtek: Virgil, škof; Abacij, škof.
28. petek: Eberhard, škof; Jakob iz Marke.
29. sobota: Saturnin, mučenec; Filomen, mučenec.

* **Naš prevzvišeni gospod knezoškof** so se v torek zvečer precej utrujeni vrnili s škofijskih posvetovanj.

* **Duhovniške vesti.** V Gradcu je dne 17. novembra umrl v bolnišnici usmiljenih bratov duhovnik-zdravnik o. Emanuel Leitner. Rajni je bil sloveč zdravnik. Tudi marsikateri slovenski duhovnik, ki je iskal pomoči pri usmiljenih bratih v Gradcu, je s svojo srečno roko z operacijo rešil smrti. Rajni je bil rojen l. 1845 na Tirolskem. Svetila pokojniku večna luč! — Vlč. g. Tomažu Mraz, ki je pred kratkim hudo ponesrečil v Gradcu, se je že vrnilo zdravje.

Iz južne železnice. Prestavljeni so revidentje: Franc Novljan iz Opčine v Kufstein, Alfred Medved iz Maribora glavni kolodvor v Beljak glavni kolodvor; adjunkti: Jožef Leitner iz Maribora glavni kolodvor v Gradcu, Robert Jörgen iz Beljaka v Gradcu; pristavi: Rudolf Mink iz Nabrežine v Gorico, Franc Hojs iz Štor v Bistrico, Alojzij Gruber iz Ptuj v Brunneck, W. Gaudine iz Donavica v Maribor glavni kolodvor, Rudolf Kotnik iz Celja v Maribor, Jožef Kolman iz Spodnjega Dravograda v Ptuj, Al. Pokorny iz Lienza v Beljak, Bernard Bremščak iz Opčine v Trst; aspiranta: Franc Pagon iz Borovnice v Sežano in Franc Menzik iz Poljčan v Ma. v. Umirovljen je nadrevident Anton Ohmann v Mariboru glavni kolodvor.

* **Umrlemu tovarišu v spomin.** Iz Trbiža nam piše vrl slovenski vojak: Dne 13. novembra je bil novinec Anton Agrež, doma iz Globokega pri Brezicah, odpravljen od 1. topniške baterije iz Trbiža v Beljak. Ob 3. uri popoldne bi se imel odpeljati. Bil je že v civilni obleki; vesel, da gre proč, je sam rekel: „Veseli me, da pridem v Beljak, tam imam sorodnike in jih bom mogel večkrat obiskati ter si tako okrajšati težavno ure vojaškega življenja.“ Zadnji četrt ure pa, predno se je imel odpeljati, še je šel v hlev, da bi se poslovil od svojih prijateljev. Nevede, da so mu štete minute mladega življenja, je vstopil v hlev. Pri vratih stoječa mula, ne vajena civilistov, se prestraši in udari ubogega mladeniča tako nesrečno v trebuh, da je ta padel vznak na tla. Z zadnjimi močmi se je hotel vzdigniti, pa je omahnil zopet nazaj. Hitro so ga prenesli v vojašnico. Zdravnik, ki je bil v trenutku na mestu nesreče, si je prizadeval na vse načine, da bi mu rešil življenje, a bilo je prepozno. Polkovni zdravnik, ki je tudi kmalu došel, je zamogel konstantirati samo smrt. Rajni je bil postaven fant, pravi slovenski korenjak in priljubljen pri svojih tovarših kakor pri svojih učiteljih. Koj po nastopu smrti so brzojavili starišem, potem so drugi dan zopet brzojavili natančno kedar bo pogreb, a nobenega odgovora ni bilo. Zato so ga pokopali na trbiškem pokopališču. — Pogreb, ki se je vršil dne 15. novembra popoldan, je bil kaj lep in veličasten. Udeležilo se ga je moštvo od baterije in ena četa lovcev od 5. lovskega bataljona. Krsto je nosilo 6 mož, pred krsto so nosili 4 moške vence, za krsto so pa stopali častniki od baterije in lovskega bataljona. Vence so darovali: enega lovski bataljon št. 5, enega častniki od baterije, enega baterija sama in enega moštvo. Pogrebne nagovora ni bilo, ker se je ravno vlila ploha. Zato sem ti pa jaz, dragi rojak, napisal par vrstic v spomin in v tolažbo tvojim starišem, ki so s teboj izgubili podporo na stare dni. Umrl si v cvetu mladosti kot vojak, ne sicer v boju s sovražnikom, pa vseeno si daroval svoje mlado življenje za domovino. Bodi ti tuja zemlja lahka! — Fr. V.

* **100letnica Slovenca-učenjaka.** Danes je minulo 100 let, kar se je narodil v vasi Radomerščak, pol ure od Ljutomer, Franc Jurij Miklošič. Že v domači šoli je bil kmečki sinček vedno prvi. Bil je izvanreden talent. S pomočjo očetovega brata, župnika v Središču, so ga dali v latinske šole v Varaždin, od koder se je preselil čez 2 leti v Maribor. Bil je vzgled vsakemu slovenskemu dijaku. Tako skrben je bil glede učenja, da si je deval trdo poleno pod glavo. Da v jutru ne bi zaspal. Prav zvesto je tudi opravil svoje verske dolžnosti: vsako jutro je molil glasno svoje molitve. Vseučilišče je dovršil v Gradcu.

V 24. letu je postal že doktor modroslovja. Imenovan je bil takoj za profesorja. Učil je 2 leti. Nato pa se je napotil na Dunaj ter se še izučil za doktorja pravoslovja. Imenovan je bil za dvornega knjižničarja na Dunaju. V tej visoki cesarski službi je začel izdajati učene knjige, in sicer leto za letom, kakor da bi jih bil stresel iz rokava; v njih razpravlja o slovenskem in o slovanskih ter tudi drugih jezikih in o zgodovinskih stvarih. Ves učeni svet se je čudil modrosti in veliki izobrazbi sina slovenskega naroda. Miklošič se je povspenjal od stopinje do stopinje vedno višje; sodobniki so ga imenovali največjega jezikoslovca svojega časa. L. 1854 je bil imenovan celo za rektorja (ravnatelja) dunajskega vseučilišča. L. 1850 mu je podelil cesar zlato svetinjo za učenost in umetnost, leta 1864 pa je bil povzdignjen v viteški stan. L. 1848 so ga izvolili v šentlenartskega okraju za državnega poslanca. Na vseučilišču je poučeval slovansčino do l. 1884, na kar je kot 71letni starček stopil v pokoj. Cesar ga je poklical v gosposko zbornico ter ga imenoval za tajnega svetovalca. Miklošič je bil osebno ponižen, dobrotljiv in vedno v dejanju in življenju zavezan katoličan. Umril je 7. marca 1891. Miklošič, dasiravno je znal 15 jezikov, vendar je svoj materni slovenski jezik vedno najvišje spoštoval. Slava spominu velikega rojaka našega lepega Murskega polja!

* **100letnica rojstva Andreja Einspielerja.** Te dni je minulo 100 let, od kar je zagledal luč sveta oče koroških Slovencev, Andrej Einspieler. V družbi z drugimi duhovnimi tovariši je deloval z vso vnemo za svoje slovensko ljudstvo. Bil je poleg nepozabnega Slomška med prvimi ustanovniki Mohorjeve družbe, ki je najmočnejša organizacija Slovencev in ki je mnogo pripomogla, da se naše narodne meje niso še bolj skrčile. Njegov spomin ostane v zgodovini koroških Slovencev zapisan z zlatimi črkami. Koroški Slovenci so priredili pretečeno nedeljo v Celovcu veliko slavnost v spomin Andreju Einspielerju.

* **Občni zbor Zveze Orlov.** Pretečeno nedeljo, dne 16. t. m., je imela Zveza Orlov svoj redni občni zbor v Ljubljani. Občni zbor se je otvoril z daritvijo sv. maše, katero je daroval dr. Krek, ki je imel za jedno tudi cerkveni govor. Shod je vodil predsednik dr. Lovro Pogačnik, ki je pozdravil vse došle zastopnike telovadnih odsekov, pred vsem pa je pozdravljajl dr. Kreka, kateri je zadnji čas pretrpel od strani kranjskih liberalcev veliko krivice, podlih osebnih napadov, laži in obrekovanj. Navzoči Orli so z navdušenimi vzkliki dr. Kreku dali duška svoji ogorčenosti nad liberalnimi neslanostmi. Po nagovoru predsednika Z. O. je govoril dr. Krek Orlom navduševalne in lepe besede. Nato so sledila razna poročila. Iz poročila tajnikovega posnamemo, da je v Z. O. včlanjenih 169 odsekov, kateri štejejo 4.262 Orlov, od katerih je 2.295 rednih telovadcev. V svojem sijaju se je pokazal Orel na katoliškem shodu, kjer je nastopilo 2000 uniformiranih Orlov. Naraščaj se goji v 58 odsekih in šteje posebej 1133 članov. K vojakom je odšlo 181 članov. Mnogo odsekov nima lastne telovadnice. Izmed podzvez je naša štajerska Podzveza Orlov ena najdelavnejših, dasi se moramo boriti proti raznim neprilikam in isto- in drugokrvnim sovražnikom. Vendar napredujemo na celi črti in to nam daje upanje v veselo bodočnost. Po poročilih o delovanju je govoril voditelj treznostnega gibanja, preč. g. Janez Kalan, ki je polagal Orlom na srce, naj bodo trezni in naj misel treznosti raznesejo po vsej domovini, kar bo v blagor našemu zaslepljenemu ljudstvu, ki vidi v uživanju strupa svojo srečo. Govoru je sledilo gromovito odobravanje, vsekakor znamenje, da je Orlom sreča slovenskega ljudstva pri srcu. Dr. Adlešič je predlagal mladeniške tabore, kar pri nas že imamo v obliki mladinskih shodov. Zeleti bi bilo, da se v bodočem letu vrši mnogo takih shodov, posebno v krajih, kjer ni mogoče ustanoviti telovadnega odseka. — Nato se je sklenilo, preosnovati glasilo Orlov, „Mladost“, v splošni mladinski list in se naročnina primerno zviša. Na koncu je počal načelnik V. Jeločnik načrt telovadnega dela in vseh prireditev v bodočem letu.

* **Liberalna prostost.** Francoski škof Marti iz mesta Montauban je vodil procesijo iz svoje stolnice v drugo cerkev. Ondotni liberalni župan je policijsko zavrnil procesijo nazaj v cerkev. Vse to seveda v imenu liberalne svobode.

* **Liberalna gasilna društva.** Ljujska „Slovenski Narod“, glasilo liberalnih učiteljev, advokatov in uradnikov, da naj nikar ne hodijo v sosednje kraje gasit, kadar gori. To je čedno! Bo vendar le res, da je nekaterim gasilcem več mar liberalizem kakor pa pomoč, kadar je bližnji v nesreči. Gasilna društva, v katerih imajo ljudje s takimi načeli besedo, so podpore nevedne in narodu škodljive liberalne postojanke.

* **Ljubljanski magistrat pod revizijo.** Liberalcem v Ljubljani je res neljubo, da ima deželni odbor pravico, revidirati njihovo gospodarstvo, o katerem smo že govorili. Zato kar tulijo togote, da je župan dr. Tavčar dobil dopis, s katerim kranjski deželni odbor ukazuje revizijo. Dozdaj je „Slovenski Narod“ priznal, da se je pri mestu gospodarstvu na ta način, da so se vsakoletni primanjkljaji pokrivali iz zakladov pri mestnih zavodih in da je občina napravljala dolg sama pri sebi. Kaj je pravilno, bo povedala preiskava.

* **Bela zastava.** Trebnje, dne 15. novembra. Že 2 dni vihra iz postopja e. kr. okr. sodnije v Trebnjem na Kranjskem bela zastava v znamenje, da n. nobenega grešnika v zaporih e. kr. okrajnega sodišča.

* **Igra prirode.** Piše se nam: Čeravno je bilo naše Pohorje zavito že 2krat v snežno odejo, so izva-

bili solnčni žarki zadnjih dni marsikako cvetko, da se je radovedno povzpela iz matere zemlje. V nedeljo, dne 16. t. m., smo našli v višočini Glažute, na popolnoma vetrom dostopnem kraju cvetoče jagode, da, celo nekaj dozorelih jagod je bilo poleg. In tako se je priroda zmotila, a ž njo tudi grmovje, ki je kazalo popolnoma spomladansko lice.

* **Tržno poročilo.** Denarni trg se vedno boljša. Od kar je nastal na Balkanu mir, je upati, da se bo svetovni položaj v toliko pomiril, da bo denarna draginja tekom časa vendar odnehala. Nekatere francoske in angleške banke so že znižale obrestno mero. — Naš železniški minister je pred kratkim zapretil bogatim židom, ki imajo v lasti premoške rudnike in trgovine, da jim bo zvišal tarife (cene) za prevoz po železnicah, ako bodo na zimo zopet zvišali cene. Tega so se ustrašili in baje ne bodo zvišali cen premoškega kakor so nameravali. — Cene hmelju so v Žatecu sledeče: češki hmelj 540—610 K 100 kg, štajerski 400 do 480 K.

* **Za S. K. Z.** so darovali vsi slov. štajerski državni poslanci vsak po 60 kron. Živijo!

* **Pribita resnica** je, da vsak naročnik turške srečke mora zadeti! V srečnem slučaju znaša dobiček 400.000 ali 200.000 zlatih frankov, v manj ugodnem slučaju 30.000, 12.000, 4.000 frankov itd., v najneugodnejšem pa mora zadeti vsaj 400 frankov. Za turško srečko, koje prihodnje žrebanje se vrši l. decembra t. l. izdan denar tedaj nikakor ni izgubljen. Da je vsakomur, kdor hoče svojo srečo poskusiti s srečko, omogočeno nabaviti si v ta namen najboljšo turško srečko, določili so se mesečni obroki na samo 7 K 75 vin. Kdor pa hoče plačevati mesečno po 6 K, dobi poleg turške srečke še izborno srečko italijanskega ručnega križa, tako, da je potem na leto desetkrat upanje na glavne in druge večje dobitke. Naročila sprejemajo in pošlila dajejo za Slov. Strazho g. Valentin Urbančič, Ljubljana 5, in vsi njeni sodrudniki po deželi. Naročajte le po posredovanju Slov. Strazhe, ki je v zvezi z mogočno slovansko krščansko banko s polno vplačano delniško glavnico 40 milijonov kron, pri kateri se ni bati zgrebe in neprimlik!

* **Na površje zimskih setev** se zamujeno gnojenje še sedaj jeseni lahko popravi, zimske setve, ki dobijo krepko vrhno gnojilo s Tomažev žlindro, boljše prezimijo in prestojijo poznejšo suho dobo mogoče lažje; tudi dajo take setve polne klase s težkim zrnjem. Kmetovalec se naj tudi spomni na gnojenje travnikov, pašnikov in deteljšč s Tomažev žlindro. Če hočemo dobiti dobro redilno krmo je gnojenje s Tomažev žlindro neobhodno potrebno.

* **Nove knjige.** Iz založbe Kat. tisk. društva v Gorici sta izšli sledeči novi knjigi: „Kragelj, Koteheze“. Knjigo č. g. duhovnikom in katehetom toplo priporočamo. Dobiva se tudi v tiskarni sv. Cirila. Cena broš. K 1-50, vezana K 2-50. Izšla je tudi knjiga: „Valerija“, ali zmagoslavni izhod iz katakomb. Zgodovinska povest. Iz nemškega prevlel dr. J. P. Knjiga je posebno važna letos, ko obhajamo Konstantinov jubilej. Cena broširanemu izvodu K 1-40, vezana K 2-—. Dobiva se v prodajalni Kat. tisk. društva v Gorici. — V salezijanskem zavodu na Rakovniku v Ljubljani je izšla knjižica „Dramatična zbirka št. 2“. Vsebina: „Najdenček“, komedija v enem dejanju in „Dva gluha“, burka v enem dejanju. Cena 50 vin. Dobiva se v salezijanskem zavodu na Rakovniku pri Ljubljani. — Te knjige toplo priporočamo.

Mariborski okraj.

m Maribor. Prihodnjo nedeljo, dne 23. t. m., gremo mariborski Slovenci in Slovenke gledat „Divjega lovca“, katerega predstavljajo naši Orli in Orlice zvečer ob 8. uri v dvorani rokodelskih pomočnikov (Apotekergasse).

m Maribor. Ivan: „Ali veš, kdo mora biti novemu mostu posebno hvaležen?“ — Matijče: „Ne vem, koga misliš.“ — Ivan: „Klobučarji. Nizke ograje ob straneh in hudi veter, kateri vedno vleče čez most, je odnesel dosedaj v hladne dravske valove okrog 20 klobukov.“ — Matija: „A tako. Potem si bom pa takoj napravil vrvice h klobuku.“

m Sv. Jurij v Slov. gor. V torek smo končali 3dnevno svetoletno pobožnost. Cela fara se je zopet prenovila v Kristusu. Pridigovali so č. gg. frančiškani od Sv. Trojice. Ob koncu slavnosti nas je obiskal naš nepozabni voditelj kaplan Bosina. Kličemo mu vsi dobri Sentjurčani: Bog Vam plačaj vse, kar ste nam dobrega storili!

m Fram. V ponedeljek smo pokopali nađepolnega mladeniča, g. A. Pirkmaier, sina našega g. nadučitelja. Pokojnik je bil uslužben v lekarni na Vrhniški (Kranjsko). Kruta morilka sušica ga je vrgla v postelj. Bela žena ga je rešila mučne bolezni. Kljub svoji bistroumnosti je bil naš Tonček čudovito ljubeznjiv in ponižen. Žalost nad bridko izgubo v rodbini Pirkmaierjevi je skoro nepopisna. Nad vse sijajen pogreb je nekoliko utešil bridkost skoro obupani rodbini. Učiteljski pevski zbor mu je zapel ganljive žalostinke. Ob strani prezgodaj umrlega učitelja Frid. Lešnika počiva sedaj učiteljev sin — naš Tonček. Ko bi ne poznali namena človekovega na zemlji, ko bi ne vedeli, da biva nad nami neskončno modri Bog, bi se vprašali kakor nekaj apostoli: Gospod, zakaj se je to zgodilo? Toda ker vemo, da brez božje volje nam niti las ne pade raz glavo, zato se ponižno udamo v božjo voljo, rekoč: Zgodi se Tvoja volja!

m Mariborski Orel vabi vse rodoljubne Slovence na gledališko predstavo, katere se vrši v nedeljo, dne 23. novembra v društvenih prostorih Kat. pom. društva v Mariboru (Apotekergasse). Vhod z Glavnega trga pri lekarni „K. Orlu“. Predstavlja se F. S. Finžgarjev „Divji lovec“. Narodni igrokaz s petjem v štirih dejanjih. Med posameznimi dejanji proizvajanja na glasovirju. Vstopnina: Sedeži I.—VI. vrste 1 K, ostali sedeži 80 vin, za dijak 20 vin. Predprodaja vstopnic po članih in v prodajalni tiskarne sv. Cirila. Blag. jna se odpre ob 7. uri. Začetek ob 8. uri zvečer. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo telovadnega orodja, se preplačila hvaležno sprejemajo. Mariborski in okoliški Slovenci na svidenje!

m Sv. Peter pri Mariboru. Ciril in Metodovo slavnost obhaja v nedeljo, dne 23. nov. po večernicah v samostanski šoli dekliške Marijine družbe. Deklamacije, žive podobe in petje. Vsi povabljeni.

m Hoče. Dekliška Zveza priredi v nedeljo, dne 23. novembra v gostilni g. Rojko veseligo „Prisiljen stan je zaničevan“. Na vsopredju je govor, deklamacija, predstava in petje. Začetek ob 3. uri popoldan in ob 6. uri zvečer. Vstopnina za sedeže 5 vin., za stojališča 50 vin. Kdor se hoče spet enkrat dobro zabavati in nasmejati naj pride na to prireditev. K obilni udeležbi uljudno vabi D. Z.

m Fram. Izobraževalno društvo ima prihodnjo nedeljo občni zbor z govorom in dvema igrama.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Katoliško bralno in gospodarsko društvo priredi v nedeljo dne 23. novembra po večernicah povodom otvoritve nove društvene dvorane v isti veselico s predstavo narodne igre „Krivoprisežnik“, tamburaniem in petjem. Posetiti sta nas obljubila ob tej priliki veleč. g. dr. Hohnjec in poslanec Rožkar. K obilni udeležbi vabimo!

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Dekliška Zveza ima 30. novembra svoj mesečni sestanek s podučnim govorom, deklaracijami in govorom predsednice. Dekleta iz cele župnije, pridite!

m Slov. Bistrica. Kam v nedeljo, dne 23. novembra t. l.? Vsi od blizu in daleč v Slovensko Bistrico, ker tam se bo pod pokroviteljstvom kat. izobr. društva in sodelovanjem domačega pevskega zbora predstavljala šaljiva in poučna igra „Repševec“ in si er v hotelu Avstrija, takoj po večernicah okrog pol 4. ure popoldne. Vstopnina je mala. Čisti dobiček je namenjen za kuhinjo revnih otrok tukajšnje okoliške šole. Po igri je prosta zabava s petjem itd.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Darila, katera je razpisal „Slovenski Gospodar“ za one, kateri mu pridobijo večje število novih naročnikov, so napotila tudi mene, da sem se spravil pretečeno nedeljo iz naše kmečke kočice na agitacijo. Sreča mi je bila mila. Od 1. do 6. ure dobil sem 9 novih naročnikov v ptujski okolici. — Mladenič. (Op. uredništva: Hvala za trud! Opozorjamo vse agitatorje, naj vneto agitirajo vsako nedeljo ter si naj zaznamujejo svoje uspehe sami. Darila se bodo razpošiljala po novem letu.)

p Ormož. V našem okraju se res godijo čudeži. Liberalci so prej vedno pravili našim ljudem: „Bodimo složni, delajmo skupno, da ne pride „nemški“ komisar“. Zdaj pa so ravno liberalci tisti, ki nočejo delati s slovensko kmetijsko stranko in skušajo na vse mogoče načine doseči, da bi prišel namesto slovenskega kmeta — nemški komisar. To so lepi Slovenci!

p Ormož. Kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, so se pogajanja, katera je vodila politična oblast, radi delazmožnosti okrajnega zastopa, popolnoma razbila vsled trmoglavosti liberalcev. Vso odgovornost in vse posledice nosijo od sedaj Središčani, ker so vkljub temu, da smo jim hoteli dati 2 sedeža v okrajnem odboru in še podpredsedniško mesto, zavzeli odklonilno stališče napram naši stranki. Pripomnimo še, da imajo liberalci dosedaj samo 4 zastopnike in da dobijo v slučaju, da bi volitve Središčanov izpadle popolnoma v liberalnem smislu, 7 udov svoje stranke.

p Središče. Da bodo naši središki očetje s svojo nerodno politiko dogospodarili tudi v okraju, to smo mi trezno misleči Središčani že dolgo znali, da pa se bode to tako naglo zgodilo, tega si nismo mislili. Kaj bo zdaj?

p Vurberg. Dekliška Zveza priredi v nedeljo, dne 23. novembra popoldne ob 3. uri Konstantinovo slavnost v gledališki dvorani vurbeskega gradu. Predstavljala se bo lepa igra „Najdenka“ v 3 dejanjih. Igra je iz rimskih časov. Kdor hoče torej videti vrle Rimljanke, naj se potruži tokrat na Vurberg. Igralke bodo zapele tudi nekaj mičnih pesmic. Na svidenje v obilnem številu!

p Hajdina. Kam v nedeljo, dne 23. t. m.? Vsi na Hajdin! Tamkaj se bo pod pokroviteljstvom kat. bralnega društva krčevinskega, v prostorih Društva doma in sicer popoldne po večernicah okrog pol 4. ure predstavljala nova igra „Plemenito srce“ v treh dejanjih. Snov je vzeta iz kmečkega življenja. Tudi za kratek čas bode preskrbljeno ker se predstavi „Geta“ prvič v Ptuj šalj. priz. in gospa „Pumpenikel“. Vstopnina je mala. Udeležba pa naj bo obilna. Mladeniči, dekleta in prijatelji naših društev, pridite vsi in pripeljite Vaše prijatelje, da se snidemo v prav obilnem številu.

p Grabe pri Središču. V nedeljo dne 23. novembra priredi takoj po večernicah S. K. Z. javen političen shod v prostorih tukajšnje Kmečke hranilnice in posojilnice. Govorila bosta dež. poslanca Ozmeč in Meško. Prideta torej moža, ki sta stala zajedno z našimi poslanci v večletni težavni borbi z nemškim nasiljem v deželnem zboru neustrašeno na braniku za naše narodne pravice in moreta po tokratnem deželnozbornem zasedanju pokazati na uspehe, ki so plavali toliko let našim zastopnikom, kakor se je zdelo, kot nedosegljiv ideal pred očmi. Vsi, domačini in okoličani, ki hočete slišati in se prepričati, da delo za narod ni v lepih besedah, kakor to razumejo naši politični nasprotniki, ampak v dejanju. Ne zamudite te prilike in pridite v prav velikem številu!

Ljutomerski okraj.

l Radgona. Dne 9. novembra se je tukaj otvorila električna razsvetljava. Pa že čez nekaj dni se je zgodila nesreča. Preteklo soboto, dne 15. novembra, je bil v mestu velik semanj. Nek kmet se je peljal po ulici z vozom, kar zadene konj v odrgano žico, ki je visela navzdol, in bil je takoj mrtev. Ni veliko manjkalo, da ni prišel kmet sam ob življenje, ker je hotel konja prijeti, kar so pa drugi še na veliko srečo preprečili. Konj je bil vreden 800 K. Ta slučaj nas uči, da bode zanaprej treba velike opreznosti.

l Veržej. V nedeljo, dne 23. t. m. po večernicah priredijo oratorjanci v Marijanišču 4 dejansko igro „Zloba in zvestoba“. Obleka španska. Vstopnina navadna. Konec ob 5. uri.

l Gor. Radgona. Kmet. bralno društvo priredi v nedeljo, 23. novembra tombolo v prostorih Al. Kampaš v prid društveni blagajni za nabavo knjig in časnikov.

l Križevci. Vabilo k okrožnemu združnemu shodu, kateri se vrši dne 23. nov. v Križevcih v dvorani posojilnice. Začetek ob 3. uri popoldan. Dnevni red: 1. Volitve okrožnega načelstva. 2. Določitev kraja za prih. okrožni shod. 3. Navodila za poslovanje. 4. Predavanje: Delo za ljudski blagor in — posojilnice. 5. Slučajnosti.

Slovenjgraški okraj.

s Smartno pri Slovenjem Gradu. V nedeljo se je vršil po rani sv. maši shod S. K. Z., ki je bil dobro obiskan. Velečastiti g. nadžupnik Lenart je pozdravil poslanca dr. Verstovška prav pristržno in zlasti povdarjal njegovo vstrajno delovanje. Predsednikom shoda je bil izvoljen posestnik Vavken. Poslanec je poročal obširno o zadnjem zasedanju deželnega zbora, o raznih važnih vprašanjih, o katerih se sedaj razpravlja v državnem zboru in dokazoval glede izseljevanja, koliko škode povzroča narodnemu gospodarstvu, zlasti kmetijstvu vedno večje izseljevanje posebno kmečkega delavstva in kmečkih sinov. Posebno je z veseljem povdarjal, da je slišal, da iz slovenjgraške okolice ne pošiljajo več v toliki meri slovenskih otrok v nemško šolo. Govoril je nato še ugledni veleposestnik Plesnik, ki je predlagal popolno

zaupanje poslancu in njegovim tovarišem S. K. Z. Zaupnica se je soglasno sprejela.

s Smartno na Paki. V nedeljo, dne 16. t. m. po večernicah smo imeli shod S. K. Z., katerega je vodil župan Pirtovšek. Shod je bil dobro obiskan, udeležilo se ga je tudi več posestnikov iz St. Andraža. Poslanec dr. Verstovšek je poročal o deželnem in državnem zboru in navedel razne, za te kraje važne gospodarske zadeve. Posestnik Blagotinšek iz St. Andraža se je posebno pritoževal glede ceste, da je okrajni zastop šoštanjski tako dolgo ne gradi. Poslanec dr. Verstovšek je dal tozadevna pojasnila in posebno opozarjal, da se cesta ni mogla dosedaj graditi le zaradi velikanskih stroškov. Na predlog g. župana se je izrekla poslancu in Kmečki Zvezi zaupnica.

s Sv. Križ pri Belih vodah. Na dan sv. Katarine, to je dne 25. novembra, bo pri Sv. Križu pri Belih vodah občni zbor križke cerkvene družbe in to po prvem sv. opravilu.

s Ribnica na Pohorju. Sestanek naše Mladeniške Zveze, ki se je vršil dne 9. novembra, se je vrlo dobro obnesel. Nastopili so sledeči mladeniči-governiki: Ričnik Franc, ki je govoril, kako moramo trebiti nemškutarsko-liberalni plevel iz src slovenskega ljudstva. Arih Anton, predsednik marenberške Mladeniške Zveze, je prinesel pozdrave odnotne mladine ter nas navduševal, kako moramo biti vstrajni pri našem delu, da bomo srečno premagali vse ovire, ki se nam stavijo na pot. Miklavc Grega deklamira Gregorčičevo pesem. Miklavc Franc nam je pokazal 3 naše najzagrizenejše nasprotnike. Potem se je zaključil ta lepi shod.

Konjiški okraj.

k V Konjicah je umrla dne 18. t. m. po svojem dobrem sreč obče znana gospa Ana Šepic, roj. Janežič. Bila je sestra profesorja Franca Janežiča. Zapustila je lepo premoženje, katero je odločila le za dobra dela. Posebno se je spominjala svoje rojstne fare Zalec in Konjice. Prebлага počivaj v miru!

k Konjice. Prav čedno je bilo zborovanje Dekliške Zveze prejšnjo nedeljo. Dobrih in za vse pošteno navdušenih deklet je bila polna zborovalna soba. Marija Drev iz Petrovč se je pa tudi postavila kot neustrašena Savinčanka. Kako lepo in navdušeno je govorila o lepoti in časti kmečkega stanu, kako spretno dokazala nujno potrebo mladinske organizacije in Slovenske Straže v boju proti izneverjenju Slovencev v narodnem in vsakem oziru. Kako vzvišene jo označila še posebej cilje dekliške organizacije! Tako pristržne besede ne morejo ostati brezuspešne. Domača dekleta so tudi, kakor navadno, dobro naredila. Petje zbora, samospjev Tžezike Pučnik, nastop Malke Solar in Micke Rak — vse je bilo hvalevredno. Decembra pa zopet kaj!

k Sp. Grušovje. Jožefa Padežnik je prodala prve dni tega meseca telico mesarju za 114 K. Shranila je denar doma, a ponoči ji je izginil izpod strehe. Žalostna je poizvedovala po uzmovčih in se priporočala sv. Antonu. Uzmovč se je skesal in skrivši prinesel čez par dni denar pošteno nazaj; vesela ga je pobrala žena na tlehi.

k Prihova. Dne 30. t. m. po večernicah imajo šolski otroci igro in Miklavža. Vabljeni so tudi odrasli.

Celjski okraj.

c Celje. Izobraževalno društvo nam je nudilo minulo nedeljo zopet lepo zabavo z igro: „Mala pevka“, ki se je predstavljala v vrtni dvorani „Pri Belem volu“. Ob tej priliki nas je obiskal tudi naš nemurno delavni voditelj g. dr. Korošec ter je v krepkih besedah bodril in navduševal mladino, zlasti fante, za narodno delo ter jih vabil v naše katoliške organizacije. Po govoru so naši pridni igralci odvršeno predstavljali ganljivo igro: „Mala pevka“. Zato pa ni čuda, da vlada veliko zanimanje za naše društvene prireditve, posebno za igre, kar priča vsikdar nabito polna dvorana. Le vstrajno naprej po začrtani poti! Med odmorom so udarjali naši pridni tamburaši, ki se brez skrbi lahko merijo z vsakim spodnještajerskim tamburaškim zborom. Za prihodnjico, to je v nedeljo, 7. decembra, ko se bo ponavljala igra „Mala pevka“, objublja tudi pevski zbor par mičnih pesmic. Da, delajmo vsi z združenimi močmi ter požrtvovalno, tako bomo dosegli uspehe, katerih bomo veseli.

c Celje. Zadnji govor č. g. dr. Korošca je podžgal živahen ogenj, zanesel veselo gibanje med našo fanto ter vzbudil zanimanje za naše katoliške organizacije, zlasti za telovadno društvo Orel. Že se oglašajo pridno novi člani Orla. Tudi naših malih se je polotilo veselo navdušenje, ko so izvedeli, da začne telovaditi tudi „naraščaj“. Tako je prav! Fantje, ki ste naš up in nada, naša rešitev, vsi na plan! Morebiti že samo iskrica ljubezni do domovine, naj vzplamti v goreči ogenj! Proč z napačnim strahom, proč z ničevimi izgovori, proč z raznimi krivimi predsodki, kajti Slovenija vas kliče med svoje vojake, da se izvežbate v nepremagljive bojavnike zoper krute napade sovražnika ravno na našo slovensko celjsko okolico! Pridite v nedeljo popoldan ob 3. uri v obilnem številu v telovadnico okoliške ljudske šole na nabor! Na zdar!

c Celje. Politični trogovor. Acelj: „Si že slišal, prijatelj Becelj, da nameravajo nekateri goreči pristaši dr. Kukovcu priznati naslov: oče domovine?“ — Becelj: „Kaj mi ti poveš! Zakaj neki? Morda zato, ker je „rešil“ šoštanjsko posojilnico?“ — Cecelj zahrešči vmes: „Becelj, ali tudi že ti zabavljaš proti

stranki?“ — Becelj: „Ne zabavljam, samo vzroke iščem za ta častni pridevek.“ — Acelj: „Mirujta, prijatelja! Stvar je ta. Slovenski nižji gimnaziji, ki je nastanjena v dr. Kukovčevi hiši, je potekla letos najemninska doba. Ker bi morala ta gimnazija ostati na cesti, če se je ne bi bil zopet usmilil dr. Kukovec, je naš general domovini storil gotovo prav veliko uslugo, ker je svojo, vsem najmodernejšim pedagogičnim zahtevam ustrezajočo hišo za daljšo dobo let velikodušno odstopil slovenski gimnaziji.“ — Becelj: „Seveda za visoko najemnino.“ — Cecelj: „Kaj bi se prepirali o nekdanji Grenadirjevi hiši, rajši stopimo h Grenadirju na en glažek ali pa dva!“ — Acelj: „Zdaj pa pustimo politiko pri miru, ker drugače se lahko zgodi, da nas kak klerikalen flosar zahumpla po glavi.“ — Becelj: „Magari, bomo vsaj kakemu očetu domovine dali priliko, da si s tožbo pomnoži svoje zaslugе.“

c Celje. Dne 16. novembra je umrl v Celju Konstantin baron Fiedler, graščak v St. Pavlu pri Preboldu. Prepeljali so ga v Trst. — 17. novembra pa je umrl Boštjan Mastnak na Bregu v 83. letu svoje starosti. N. v. m. p.!

c Zalec. Vidi se, da ima slovensko ljudstvo še v živem spominu divje Turke. Igra: „Turki pred Dunajem“ je namreč svojo privlačno moč pokazala tudi v drugi in dne 9. novembra so bili Nidorferjevi prostori v Vrbjih zopet polni. Igralci so nastopili še z večjim pogumom in vzdržali do konca občinstvo v živem zanimanju. Turško ali četrto dejanje je bilo še veliko boljše kakor zadnjič; bitka s Poljaki živahnejša, zakaj Turki so napeli zadnje sile, da rešijo ostanke bežeče vojske z vezirjem Karo Mustafom. — S tem je Izobraževalno društvo zaključilo letošnje gledališko dobo, na katero se ozira lahko z zadovoljstvom, zakaj pokazalo je vsestranski napredek kakor v razumevanju časa tako tudi v nastopu. Prvo je spravilo na oder narodne noše strogo po predpisih in želo ž njimi popolno priznanje. Lotilo se je velike zgodovinske igre in jo izpeljalo z nepričakovanim uspehom. Zato lahko letošnje leto vspehuje društvo k novemu vstrajnemu delu, saj ima pri svojih težavnih razmerah tako lepe uspehe. Kako je že rekel vitez Kuničbert po zmagi nad Turki? „To je nauk za vse bodoče nevarnosti: Bodimo edini!“

c Grajska vas. Tukaj je umrl dne 2. t. m. blagi posestnik g. Martin Šlander v visoki starosti 77 let. Bil je tudi l. 1866 v vojski in je bil na obeh nogah težko ranjen. Naj mu bo lahka zemlja domača, katero je tako goreče ljubil!

c Petrovče. V ponedeljek, dne 10. novembra ponoči so neznani uzmovčiji poskušali svojo tatinsko srečo v trgovini g. Pergerja in Rojca v Levcu. Ravno tako tudi v isti noči in v trgovini gospe Košenina v Drešnji vasi in gospe Godiel v Petrovčah. Posebne sreče niso nikjer našli, bili so po večini povsod odpendi.

c Griže. Dne 16. t. m. je zborovala S. K. Z. v prostorih g. župana Pikla. O razmerah v deželni in državnem zboru je poročal poslanec dr. Korošec. Izrekla se mu je zaupnica za njegovo delovanje. Popoldne je zborovalo Izobraževalno društvo, na katerem je govoril žalski provizor g. Schreiner.

c Sv. Jurij ob Taboru. Pri nas se je vršil v nedeljo, dne 9. t. m., shod S. K. Z., na katerem sta govorila poslanca dr. Korošec in Pišek. Vsa naša župnija stoji zvesto na strani vrlih naših poslancev.

c Braslovče. Naš „slavni“ Sokol priredi prihodnjo nedeljo neko gledališko predstavo. Zavedni Braslovčani, posebno kmetje, pa za sokolske prireditve nič kaj posebno ne marajo in jih ne obiskujejo. To dobro vedo „dični“ Sokoli. Kako temu odpomoči? Hitro iztuhajto modre glavičice to-le: en del čistega dobička naj pripade „šolski kuhinji“, katero seveda vedno vse z veseljem podpira! — Tako upajo „po ovinkih“ te trdovratne zvezarje nekako prisiliti, da bi vendar enkrat tudi nekaj za Sokola žrtvovali. Pa ne bo slo. Mi smo in ostanemo prijatelji „šolske kuhinje“ in jo bomo vedno radi podpirali; da bi pa po takih „ovinkih“ morali obenem podpirati tudi Sokola, tega pa ne!

c Sv. Jurij ob juž. žel. Pred leti (1908) je bilo od graščine Blagovne razprodanega veliko posestva dražbenim potom. Postava pravi, da 2% od skupička v takem slučaju dobi občina. Izklicatelj je bil, kakor skoraj pri vsakem slučaju, kjer se mesarijo posestva, neizogibni Blaž Urleb. Dasi je bil takrat celo župan, vendar ni poskrbel, da bi bila dobila občina svoj delež. Sedanji župan Ratej pa ni poprej odnehal, dokler ni občina sedaj po razsodbi deželnega odbora prejela svojih 1629 K 88 vin., kar zares niso mačje solze. Zahvala iz priznanja gre poleg g. župana in nekaterih odbornikov zlasti dr. Benkoviču, ki je vstrajno zastopal zadevo občine, dočim so nekateri drugi advokati z Urlebom vred bili mnenja, da ne bo uspeha. Takih licitacij je bilo v naši občini že več. Naj se dotični razkosovalci zahvalijo Urlebu, če bodo imeli sedaj nepotrebne stroške.

c Celje. Orglavska šola v Celju priredi v nedeljo, dne 23. nov. ob pol 4. uri popoldne v vrtni dvorani hotela „Pri belem volu“ gledališko predstavo „Trije tički“. Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80 vin. stojišče 40 vin. Prostovoljni doneski se hvaležno sprejemajo.

c Laško. Vabilo k gospodarskemu tečaju, katerega priredi Zadruga Zveza (oddelek za Stajersko) v Mariboru v sredo dne 26. novembra v Laškem v prostorih Pivnice. V četrtek, dne 27. novembra v Rajhenburgu v dvorani nove kaplanije. Začetek točno ob 9. uri popoldne. Predpoldan: Živnorojski inštruktor Kristof: O krmi in krmljenju. Nadrevizor Pušenjak: Cilji kmet. zadrugištva. Župnik Rožnik: O hlevih. Predpoldan (začetek ob pol 2. uri pop.) Kristof: O vzreji telet. Pušenjak: Denarne krize. Rožnik: O svinjereji Pridite.

c Luče. Glavno zborovanje kmet. podružnice kmet. družbe Luče—Solčava se vrši 23. t. m. po sv. opravilu v mežnariji.

c Gornjigrad. Bralno društvo priredi 23. novembra ob 3. popoldne v župnijskih prostorih igri: „Vedeževalka“ in „V ječi“ s primer-

nim govorom in petjem proti navadni vstopnici. K obilni udeležbi vabi načelstvo.

c Sv. Pavel pri Preboldu. Politično društvo ima 23. t. m. po rani službi božji v novem Društvenem domu shod, na katerem govori naš državni poslanec dr. Korošec in še eden. Moške in moška mladina vsi na plan!

c Frankolovo. Mlad. Zveza ima v nedeljo, dne 23. novembra svoj sestanek. K obilni udeležbi so vabljeni mladeniči in moške.

c Sv. Vid pri Grobelnem. (Okrožni zadrugi shod.) Dne 18. decembra se vrši pri nas okrožni zadrugi shod. Začetek ob pol dveh popoldne. Pridite!

c Mozirje. V nedeljo, dne 23. t. m. se vrši pri nas shod Slov. kmečke zveze. Poročat pride poslanec g. dr. Verstovšek. Tržani, kmetje, delavci iz trga in okolice Mozirja, Nazarja in Retiče, pridite v obilnem številu poslušat. Shod se vrši v gostilni g. Vasle po prvem opravilu.

Brežiški okraj.

b Rajhenburg. V nedeljo, dne 23. novembra, prideta naša gg. poslanca Fr. Pišek in dr. Benkovič k nam v Rajhenburg in na Blanco, da nam razjasnita politične zadeve. Tudi gospod Lojze iz Celja je bil že večkrat v našem Rajhenburgu, pa vselej tako, da so ga prišli poslušati „zaupniki“. Ko je imel zadnjič v Klemenčičevi gostilni shod, je sicer govoril razne splošne stavke poslušalcem, katerim ni vsem čisto zapal... potem pa so jo mahnil „ožji prijatelji“ v temno noč... Trkali so na vrata več gostiln, dokler niso našli tihe sobice, kjer so kovali liberalne načrte... Naši poslanci pa se ne skrivajo in ne prireajo shodov po par. 2, ampak si upajo javno nastopiti pred vsakim občinstvom! Pridite vsi v nedeljo na shod! Vsak bo izvedel, kar hoče vedeti. Tudi če bi imel kateri vsled „Narodnega Lista“ in nasprotnega zabavljanja zmešane možgane, naša poslanca mu jih bodeta zopet lepo uravnala. Torej na plan pristaši Kmečke Zveze!

b Artiče. Z novico o poroki nekega dimnikarja smo bili nalašč od nekoga napačno poučeni, ki je imel namen, osramotiti poštene ljudi! Ponovno prosimo dopisnike, da poročajo resnico.

Dva nova sejma za občino Golobinjek pri Planini je izposloval poslanec gospod dr. Ivan Benkovič.

Postajališče Blanca se v kratkem času otvori.

b Videm. Poslanca Pišek in dr. Benkovič sta poročala v nedeljo, 16. t. m., o delovanju poslancev Slov. Kmečke Zveze v državnem in deželnem zboru. Državni in deželni poslanec Pišek je obširno govoril o razpravah radi osebno-dohodninskega davka ter dajal zlasti kmetom koristna navodila radi priznanja dohodkov in radi vtokov na komisije. Prav dobro je pripomnil, da katoliški poslanci delujejo ljudstvu v prid v gnetnem in narodnostnem oziru in pa tudi v verskem, kar so dokazali o priliki glasovanja glede zakona o razporoki, ko je ravno lepo število slovenskih poslancev zabranilo sprejem nekrščanske postave o razporoki. Štajerski obrtniki bodo pač imeli lepe koristi od truda poslancev Kmečke Zveze, ko bodo smeli izvrševati navadna dela tudi že brez posebnih mestnoobčinskih koncesij; izostane veliko število sitnosti in kazni, ob enem pa ljudstvo na deželi lažje dobi potrebne obrtnike. Potreben možat nastop, neuklonljiva volja in neizprosni boj, to je: obstrukcija, je naše ljubeznive sodeželane Nemce prisilila k popustljivosti, katere sad so tudi brezobrestna posojila in zlasti gospodinjstva šola s svojimi poučnimi tečaji. Poslanec dr. Benkovič je razpravljal o državnozbornem delovanju. Izvajanja obeh vrlih gospodov poslancev smo poslušali volilec z velikim zanimanjem. V razgovoru se je povdarjalo, da naj glada država v prvi vrsti na potrebe svojih državljanov. Dežela pa mora skrbeti ne le za graške športe in mnogotere neumnosti, ampak tudi za slovenski, davkoplačujoči del, in med drugimi potrebami uravnati gospodarski pouk, če ne drugače, vsaj s poučnimi tečaji o sadjereji, vinogradništvu, živinoreji, živinozdravništvu, gospodinjstvu. Istotako je deželni zbor dolžan naročiti deželnemu šolskemu svetu, da uvede in izvede tudi gospodarski in gospodinjstvi pouk v ljudskih šolah s pomočjo že obstoječih šolskih vrtov. Kaj bi ljudstvu pomagalo, če bi znalo nekaj ali veliko nemščine, pa gospodarsko zaostajalo in propadalo. Tu je obširno polje in naloga raznih kulturalnoscev in pionirjev. Nato sta se sprejeli 2 resoluciji: 1. Odobrujemo možat, odločen in uspešen nastop naših poslancev, zaupno pričakujoč, da tudi vnaprej odločno zastopajo in zahtevajo naše državljanske in postavno določene, z drugimi narodi enakopravne pravice pri upravi, sploh uradih, ter na gospodarskem in kulturnem splošno. — 2. Pod pokroviteljstvom Pitreicha se skropi onemogočujoče pri sodiščih postavno zjamčene pravice slovenskega ljudstva; zato sledi iz tega naravna in nujna potreba, da se vsi Slovenci zedinimo na odločno zahtevo po ustanovitvi slovenskega nadsodišča v Ljubljani za vse slovenske pokrajine. Enoglasno sprejeto. — Končno kličemo: Živela Kmečka Zveza in njeni poslanci!

b Rajhenburg. Dne 27. novembra se bo vršil v prostorih kaplanije gospodarski tečaj. Agitirajte že sedaj za obilno udeležbo.

b Rajhenburg. Dne 23. t. m. v nedeljo, se vrši politični shod v Rajhenburgu po prvi sv. maši v kaplaniji, popoldne ob 2. uri pa na Blanci v prostorih g. župana Likarja. Poročala bodeta o delovanju državne in deželne zbornice gg. dr. Benkovič in Pišek.

b Videm. V nedeljo, dne 23. novembra se vabi domačine in sosedo naj pridejo ob 3. popoldan, po večernicah v staro šolo, kjer se bo uprizorila vesela igra in šalji dvogovor.

b Dobova. (Okrožni zadrugi shod.) Dne 30. t. m. se vrši pri nas okrožni zadrugi shod. Začetek ob 3. uri popoldne. Pridite!

b Buče. (Okrožni zadrugi shod.) Dne 4. decembra se vrši pri nas okrožni zadrugi shod. Začetek ob dveh popoldne. Pridite!

Najnovejše.

Državni zbor. V torkovi in večerajšnji seji se je razpravljalo o predlogi glede davka na žganje. Državnozbornsko delo se nikakor ne more prav razviti, ker se spor med Poljaki in Rusini ni odstranjen. Gališki namestnik Koritovski je dne 19. novembra predložil nov posredovalni predlog glede spremembe volilnega reda. Ta predlog, katerega vsebina dosedaj še ni znana, bodo Rusini natančno presodili ter se koncem tega tedna odločili, ali sprejmejo nove poljske predloge ali ne. Na Rusinih je tedaj ležeče, ali bo šlo delo v zbornici naprej. Nemške stranke se zelo bojijo, da bi se med Poljaki in Rusini dosegel sporazum, ker je potem lahko mogoče, da bodo vse slovenske stranke skupno nastopale v državnem zboru. — Železniški minister Förster je predložil zbornici načrt za zgradbo bosanskih železnic. Naša zbornica zahteva, da se ob enem predloži načrt za zgradbo domačih lokalnih železnic. Minister pa je izjavil, da pride ta predloga sicer kmalu v državno zbornico, da se pa z zgradbo domačih železnic ne more prej začeti, dokler se ne izvrši veliki finančni načrt. Potemtakem se bo v Avstriji moralo čakati z zidanjem novih železnic, dokler se ne izvrši velika preosnova davkov, z drugimi besedami: dokler se ne naložijo novi davki, oziroma stari znatno povečajo.

Delegacije. V torek zvečer se je vršila prva seja avstrijske delegacije. Za predsednika je bil enoglasno izvoljen Poljak dr. Leo, za podpredsednika pa član gosposke zbornice, grof Silva-Taruka. Delegacijam se je preložil skupni proračun za državne potrebe za l. 1914, kateri znaša 291 milijonov 290.592 K. Od te svote mora plačati Avstrija 123.408.726 K, ostalo pa Ogrska. (Dohodki obeh držav, to je carina, so proračunjeni na 97.251.704 K.) Avstrijski prispevek bo za leto 1914 za 29 milijonov 300.000 kron, ogrski za 16 milij. 800.000 kron večji kot proračun za letošnje leto. Večina teh svot, namreč 239 milijonov 586.207 K gre za armado, 38.138.580 K pa za vojno mornarico. — Slovenski štajerski delegat dr. Korošec je izvoljen za predsednika finančnega odseka.

Listnica uredništva.

Planina: Dogodbice o takih pijanih nemščurkih ne spada v resen list. Pišite raje kaj drugega. Saj vam perogladko teče. Pozdrave! — Sv. Lenart v Slov. gor.: Dotični kozlostrelec bo dobil itak v kratkem „Pozdrav.“ Se ne splača s tako politično ničlo toliko ukvarjati. Pozdravljeni! — Berkovič: Prijatelj! Še nismo in tudi ne bomo pribeževali takih dopisov, ki imajo tak osebni značaj. Pišite raje kaj drugega. Pozdrave! — A. B. Trbiž: Hvala! Smo dobili že poprej poročilo o nesrečni smrti od druge strani. Pozdrav vam in vsem tamošnjim slovenskim vojakom! — Blaž Zavec, Berlin: Hvala! Bomo porabili, kadar bo več prostora. — Gornja Sav. dolina: Preobširno za tokrat. Pridi. — Dobova, Lucane, Sv. Lenart v Slov. gor., Hoče, Sv. Jurij v Slov. g., Braslovce, Grusovlje, Sv. Andraž v Slov. gor., Sv. Barbara v Slov. gor., Sv. Tomaž—Ormož, Oskoško, v Drave, Cirkovce, Poljčane, Dramlje, Sv. Janž, Sv. Francišek, Laški okraj, Obrež: Morali zaradi pomanjkanja prostora odložiti. Kar ne bo zastarelo, pride prihodnjič.

Učenec

iz dobre hiše se sprejme pri A. Huberja nasledniku J. Donosa, trgovina z železnino in špecerijo v Ljutomeru. 1336

Vzorno gospodarstvo (mlekarstvo)

pri Mariboru, blizu župnijske cerkve in šole, 15 oralov njiv in travnikov (najboljše vrste), 500 žlahtnih sadnih dreves, 6 oralov gozda, lepa hiša z veliko kletjo. Gospodarsko poslovanje novozidano (od štaj. dež. odbora premirano), veliki hlevi za 11 goved, 40 svinj itd. Cena 17.000 kron za vsi živimi in mrtvimi pritlikalnimi (fundus instruktus) in delnim letošnjim pridelkom. 9000 K lahko ostane ležati. Pojasnila daje resnim kupcem brezplačno uprava „Realitäten Markt“, Gradec, Hammerlinggasse št. 6. (3216). 1357

Orožje in kolesa

na obroke. Posamezni deli najceneje. Ilustrov.

ceniki zastoj. F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev. Opočno na dr. žel št. 2121. 1333

Dva zakonska želita službo za majerja, na bolj malo pristavo, ali pa tudi za hlapca h konjem, mož razume vso poljsko in delo pri živini in je bil dosedaj majer. Naslov v upravnistvu pod št. 1338

Lepo posestvo brez dolgov je na prodaj takoj v lepi solčni legi četrte ure od župne cerkve v Pilštanju. Posedstvo sestoji iz lepe hiše in gospodarskega poslojja, travnikov, njiv, gozda in novo nasajenega vinograda. Kupcu se tudi prepusti letošnji polovični pridelok in gospodarsko orodje. Cena je 4400 kron. Natančni pogoje se izvedo pri posestniku Francu Zuraš, vas Klake št. 5, pošta Pilštanj. 1341

Cviljarski učenec se sprejme takoj pri Karolu Menhart, Maribor, Koroška cesta št. 90. 1335

Mlin na prodaj

V dobrem stanu z dvema paroma kamnov, 1 za praso (stope), eden valjar za zrnje, 1 za olje, stiskalnice, enonadstropna hiša s tremi sobami in kuhinjo, spodaj mlin, klet in kuhinja za olje in prostor za motor, vodnjak, obokan hlev, v njem je tudi svinjak; 4 orale zemlje, vrt za zelenjavo, sadonosnik, gozd in njive. Fara Cmurek. Cena 10.000 K. 5.000 K. je vključenih. Več pove urednik Fr. Zebet ali pa lastnik Fr. Dornner, Selnica ob Muri, p. št. 11 v Slov. gor. 1354

Proda se takoj posestvo stev. 25 tik ob cesti proti Sv. Roku. Za penzioniste prav pripravno. Lepa lega. Natančno se poizve pri And. Kobal, posestniku v Šmarju pri Jelsah. 1325

Tik župnijske cerkve na Hajdinu pri Ptujju se da takoj v najem lepo solčno in zračno stanovanje obstoječe iz kuhinje in lepe prostorne sobe. Oglasiti se je v župnišču na Hajdinu. 1326

Lepo posestvo

tik železnice, četrte ure od postaje St. Jur ob juž. železnici oddaljeno se proda po zmerni ceni. Cela posest je skupna, meri čez 40 oralov, ima lepo ravno lego, 2 hiši in 6 gospodarskih poslojij itd., kratkoma najlepša prilika za nakup. Pojasnila in pogoje daje do konca tega meseca Josip Orešnik, p. Kozje. 1329

Lov.

P. n. gg. lastniki lova, trgovci z divjačino, kateri so v stanu večjo množino divjačine (Rotwild) in divje perutnine prodati v inozemstvo, naj naznanijo svoje naslove pod „Z. Z. 22425“ na anončno pisarno Rudolf Mosse, Zürich, Švica. 1331

Učenca

sprejme takoj v uk Jos. Steiner, sedlar in jermnar v Zalcu. 1324

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravnistvo samotistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Štefan Kaufman

trgovina z železnino v Radgoni

priporoča svojo veliko zalogo štedilnikov, peči in vsakovrstne posode. 339

Cepljeno trse in ključ! Vinogradnikom se naznanja, da je velika množina ameriških trt na prodaj. Seznam trt: pošip, rulander, burgunder beli in rudič, muskat, žlahtna bela in rudača, portugizec, laški rizling, ranfol, izabela in več tisoč korenjakov. Cena po dogovoru. Naročila se sprejemajo dokler bo kaj zaloge. J. Verbnjak trsničar, Breg pri Ptujju. 1295

Kdor rabi močne in trpežne zimske barhente, flanel, lanene in bombažaste kanafase, cefire, po modi zimsko blago za dame in gospe, platno, rjube, ripse, kotenine, brišče, robe in druge tkanine, naj se obrne na krščansko trdko J. Joslav Marek, ročna tkalnica št. 72 v Bistrem pri Novem mestu ob Met. (Češko). Vzemel se pošljejo zastoj in poštnine prosto. V zalogi imam tudi veliko množino ostankov zimskega barhenta, flanela, kanafasa itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 16 K, prve vrste za 20 K, najfinije vrste za 25 K franko po povzetju. Ostanke dolge 3 do 10 m. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. Dopisuje se slovenski. V enem letu nad 300 priznalic od Slovencev. 1265

Učenca, starega 14 let, ki bi imel veselje do kamnoklesarske obrti, takoj sprejem. Učna doba 3 do 4 leta. Učenec ima pri meni hrano, stanovanje, revnejši tudi obleko. Jakob Golobič, kipar v Ljutomeru. 1279

Proda se posestvo, pol ure od župnijske cerkve, obsegajoče okroglo 50 oralov; gozda v dobrem stanu 18 do 20 oralov, vinograda 3 1/2 oralov, 1 oral novega nasada, doma njive in košenina. Rediti se more do 8 glav goveje živine. Hiša, kleti in gospodarsko poslojje je zidano in dobro ohranjeno. Vprašati je v Suhodolu p. Loče pri Jan. Zidanšek p. d. Kompar. 1291

Glasovir v prav dobrem stanu, za 100 kron proda organist pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 1292

Posestvo se proda v Kamnici od 5000 do 10000 kron. Oglasiti se je pri Matiju Žižek v Kamnici pri Mariboru št. 16. 1264

Oznanilo.

Posestnikom vinogradov naznanjam da imam na prodaj

več tisoč na suho cepljenih trt

in sicer: laški r. zling, šipon, muškati (14 vin.), beli burgundec, beli ranfol, trunto, žlahtna bela in rdeča in silvanec. Vse trte so dobre kakovosti, cene prve vrste za v jesen odvzetim trtam, kom. 12 vin., za na spomlad 1914 pa 14 vin. kom. ali 100 kom. 13 K. Oglasiti se je pri Martinu Gril, trtnarju in posestniku v Senčaku, Juršinci pri Ptujju. 1322

Ravnateljstvo Banjski dver.

pošta Vinica pri Ormožu na Hrvaškem naznanja, da se sprejme kuharica za graščinsko družino, katere je že bila v kakšni meščanski kuhinji, ki zna zdravo in okusno samostojno kuhati, starost od 40 do 50 let, samska, zahteva se lepo obnašanje, poštenost in moralnost. Plača je 24 kron mesečno. Nastop z vsakim dnevom. Išče se tudi en priden, pošten, miren, tih in moralen hlapec v vrt, a bi vrtarju pri vseh vrtnarskih rečeh bil pomožen. Biti mora samski in čez 40 let star. Plača 16 K in dobra hrana. Ponudbe in spricevala se naj pošljejo na zgoraj navedi naslov. 1308

Močnega in pridnega učenca

dobro izšolanega, poštenih starišev, sprejme za mešano stroko takoj trdkca And. Elsbacher v Laškem trgu. 1313

Nova hiša s 4 sobami, 3 kuhinje, vrt, gosp. poslojje, se proda. Nova vas 83, Maribor. 1314

Hiša z večjimi stanovanji, z lepim vrtom in njivo se takoj prod. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khislgasse 3, 1. nadstropje. 1316

Učenca za brivsko obrt sprejme takoj Drago Pinterič, brivec, Kozje. Sp. Štaj. 1315

Posestvo v Mariboru, 4 in pol orala, se proda skupaj, ali na tri do štiri dele. Mlekarija. Se lahko s do 10 krav redi. Maribor, Meljska ulica 56. 1309

Hiša z gostilno, trafikom, žganje-toč in trgovino na deželi, eno uro hoda od mesta Maribor, na jako prometni okrajni cesti, se pod ugodnimi pogoji proda. Tudi mešarski obrt se laško brez konkurence vpelje. Naslov se izve v upravnistvu tega lista. 1320

Proda se lepo posestvo z gospodarskim poslojjem, pol ure od postaje Štore, meri čez 10 oralov, cena 8500 kron. Več se izve pri g. Francu Gajšek, posestniku, Prožin št. 2, p. Štore. 1315

Pridnega učenca išče trgovec Alojzij Vršič v Ljutomeru. Vstop takoj. 1352

Na prodaj je pod ugodnimi pogoji (ker gre posestnik v pokoj) hiša z dobro idočo gostilno zraven glavne pošte, kakor tudi ena vila z velikim vrtom v Jožefovi cesti. Natančneje pri lastniku v Mariboru v Stolni ulici št. 8. 1344

Amalija Zndarič v Ljutomeru, proda svojo 10 oralov obsegajoče posestvo s poslojji in raznimi premičninami vred zaradi preselitve. Hranilnično posojilo za more ostati vključeno. Vse natančneje se izve pri lastnici, Ljutomer, Stari trg 48. 1345

Pozor gostilničarji!

Gospodarsko društvo v Baderni (Istra) priporoča svojo veliko zalogo želega, rudečega in črnega, starega in novega Istrskega vina po 36—42 K. Za pristnost jamči, v slučaju cenj. naročila pa prosijo dopisiljate sodov v Sv. Peter u Šumi, Istra. Pri naročilu nad 12 hl je vino 2 vin. ceneje. 1340

Išče se trgovska pomočnica v trg na Spod. Štajersko. Biti mora vzgledna katoličanka, katere je zmogla voditi trgovino sama. Zeli se, da se razume tudi na gospodinjstvo. Ponudbe se naj pošljejo na upravnistvo. 1342

Novo.

Naznanjam cenj. občinstvu, da imam v zalogi vsakovrstne lončarske reči: n. p. najlepše in močnejše štedilnike z belimi ali modrimi ploščami po najnižjih cenah in tudi velike in male štedilnike; delam peči vsake velikosti. Vse po najnižjih cenah. Vsako popravilo štedilnikov, snajenje peči. Vse hitro in točno. Kdor hoče za mali denar dobro kupiti, naj pride ali piše na Jožefa Majer in Franca Kropše, lončarski obrt, Reichsstrasse 24, Maribor. 1343

Meso! Meso!

Vsak dan sveže goveje in telečje meso, nože 5 kg K 4-20, svinjsko prima 5 kron, prima špeh K 5-60 franko po povzetju pošilja v splošno zadovoljnost F. Joszovics, Herinese št. 30, Ogrsko. 1347

Priden in pošten hlapec, ki ima veselje do živine in polja, se sprejme v službo v župnišču v Grižah pri Zalcu z novim letom pod ugodnimi pogoji. 1350

Proda se posestvo blizu Maribora, 36 oralov vse za kmetijstvo potrebne zemljišča, hrami so vsi zidani, z vsem, kar stoji in leži. Slučajno tudi na 2 polovici. Več pove uprava. 1353

Išče se poštena in zvesta deklica

stara 17—20 let, kot pomoč v kuhinji in gostilniških prostorih za eno katoliško, slovensko gostilno pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Plača po dogovoru. Ponudbe pod „Poštena“, poste restante, Sv. Lenart v Slov. gor. 1332

Priden trgovski učenec

se takoj sprejme pri Janezu Toplak, trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki, Juršinci pri Ptujju. 1327

XXXXXXXXXXXX

KAJ JE PRALNA VESELICA?

To je tisti veseli dan, kadar se snaži perilo s Schichtovim milom, znamka "Jelen". Perilo postaja očividno čisto. V kratkem času, med prepevanjem in smehom, je izvršeno vse delo. V vsakem kosu Schichtovega mila je skrit palček, ki skrbi za to, da perici ni treba toliko drgati. Perilo ostane vsled tega dolgo časa kot novo in se ne raztrga tako hitro, kakor če se pere z navadnim milom, katerega pralna moč se mora nadomestiti s silnejšim obdelovanjem perila.

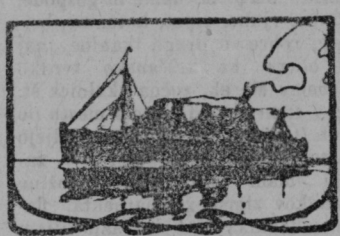
Loterijske številke.

Gradec	12. novembra 1913	61	5	82	87	17
Linc	14. novembra 1913	3	24	40	59	5

Zaloga pohistva.

Produktivna zadruga mizarskih mojstrov, reg. zadr. z om. por., Maribor, Burgplatz št. 3.
Podružnica v Ptuj, Sarnitzova ulica. 771
Sprejemajo se stavbeno-mizarska dela. Nizke cene.

Hamburg-Amerika Linie

Generalna agentura za Stajersko
Murplatz 3 **Gradec** Murplatz 3
Najhitrejša zveza Gradec—New-York v 8 dneh. 4 parniški razr.
Izvrstna hrana, oskrba in postrežba.
Tedensko 3—4 vožnje iz Hamburga.

Prihodni parniki:

»Kais. Aug. Viktoria« 22. nov.; »Patricia« 27. nov.; »Pretoria« 6. dec.; »Amerika« 11. dec.; »President Grant« 13. decembra; »Pennsylvania« 20. decembra.

Zahvala.

Povodom bolezni in smrti našega nepozabnega iskreni ljubljene očeta, ozir. moža in starca očeta

Janeza Žel,

nam je bila izkazana v obilni meri odkritosrčna ljubezen, in izraženo globoko sožalje od strani dragih nam sosedov, prijateljev in znancev. Zato se čutimo dolžne, tem potom izreči vsem najiskrenejšo zahvalo. Zahvaljujemo se zlasti vlč. g. duh. svet. in župniku Fr. Zmazek, ki so jih prišli spovedat in so jih spremljali na zadnji poti; ista tako tudi č. g. p. Fortunata in P. Pauliču za spremstvo, cerkvenemu zboru benediškemu in slav. Kocmatovi godbi za v srce »egjoče žalostinke, in sploh vsem, ki so s svojim ljubeznivim sočustvovanjem in tako številno udeležbo pri pogrebu olajšali našo bridko boleost. Ponavljajoč svojo prisrčno zahvalo, priporočamo preblagega rajnega vsem v pobožno molitev in prijazen spomin.

Sv. Benedikt v Slov. gor., 10. nov. 1913.

1328

Žalujoča žena in otroci.

O Konstantinovem jubileju

V založništvu Kat. tisk. društva v Gorici je izšla krasna povest:

„VALERIJA“

ali zmagoslavni izhod iz katakomb.

Zgodovinska povest. — Knjigo vsem pristašem, posebno pa našim društvom prav toplo priporočamo.

Cena broš. K 1.40, 1334
» vez. » 2.—.

Dobiva se v prodajalni
Kat. tisk. društva v Gorici.

O Konstantinovem jubileju

Vi si lahko vašo kuhinjo in stanovanje

z koristnim in lepim pohištvom

zastoni

opremitve, ako kupujete dobro Stumpfovo kavo. Paket po 5 kg dobre žitne kave v lepi vrečki poleg 2 daril samo 4 krome franko. Jos. Stumpf, tovarna žitne kave, Štovi na Laubi, Češko. 50.000 zadovoljnih odjemalcev. Prosim, da se naroča naravnost pri gornji tvrdki, ker je glasom postave agentom pod naznijo prepovedano v privatnih hišah žitno kavo prodajati. Vzorci in prospekti zastoni in franko. 1321

Olje za stroje

kakih sto kilogramov, ima zopet na prodaj
tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Kilogram stane 32 vinarjev.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 13. novemb. 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 88—106 kron (izjemoma 110 kron), poltolsti 70—94 kron; suhi od 60—68 kron; voli za pisanje od — do — K; klavne krave, tolste od 64—82, poltolste od 42—62, suhe od 32—40, biki od 64—80, dojne krave do 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 60 do 76 kron. Kupčija slaba, cene večinoma nespremenjene.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.—, K 1.20 teleta 1a (izjemoma cena od K 1.22 do K 1.28); mlade svinje od K 1.44 do K 1.52; nemške pitanske svinje od K 1.20 do K 1.40; ogrske pitanske svinje 1a od K 1.34 do K 1.36; ogrske pitanske svinje 11a od K 1.28 do K 1.32; mesne svinje od K 1.20 do K 1.24; bosnjaške pitanske svinje, od K 1.04 do K 1.10; ovce od K —80 do K —90; kozliči in jagneta od K — do K ——. Kupčija slaba, cene močno nazadovale.

Dunajska kava

Fina melange, figova-kava, čaj, kakao, čokolada, kompozicije za rum in vse likerje itd. pošilja v paketih po 5 kg franko v vse dežele naše monarhije specialist za kavo August Fr. Edm. v. Dunaj XVIII. Kreuzgasse 24/6. Prosim zahtevajte cenike. 1272

Na prodaj!

Ker sem prevzel očetovo posestvo je na prodaj lepo posestvo pri Sv. Ani na Krembergu v Slov. gor., obsegajoče 4 orale zemlje (vrt, vinograd, njive, sadonosnik in gozd). Vse v dobrem in rodovitnem stanju. Hiša in preša z opeko kriti. Prej je bila tu dobro obiskovana gostilna. Cena po dogovoru. Pojasnila daje Tomaž Ornik, posest. pri Sv. Ani na Krembergu. 1290

šivalni stroj 20. stoletja.

SINGER Co., akc. družba za šiv. stroje, Maribor, Gosposka ul. 32, Celje, Graška c. 33; Slov. Gradec. Glav. trg 46

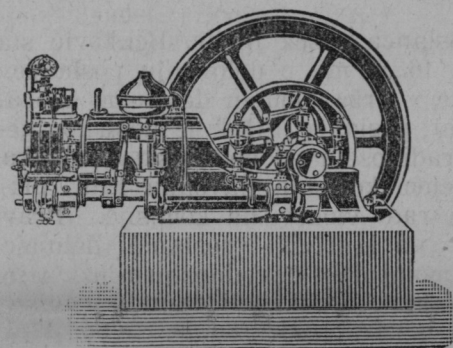
Svarilo pred zamenjavami! Vse od drugih trgovin za šivalne stroje pod imenom „Singer“ ponujani stroji so posneti po enem naših najstarejših sistemov, ki daleč zaostaja za našimi novimi sistemi šivalnih strojev konstrukciji, uporabnosti in trpežnosti. — Vzorci za vezenje, gačenj in šivanje gratis in franko. — Na vprašanje vedno zaželeni odgovor.

Najstarejša tovarna za motorje v Avstriji
Langen & Wolf, Dunaj X
Inženerski urad v Gradcu, Annenstrasse 10.

Originalni „Otto“-motorji na bencin, bencol, surovo olje, petrolin, plin itd. 106000
motorjev v obratu, imajo nad en milijon PS.

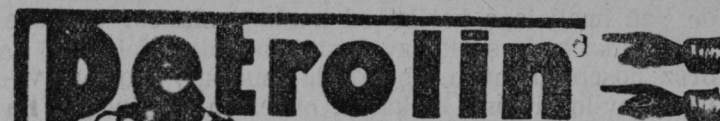

Razni lesni stroji.

Motorji na surovo olje Diesel-sistem.

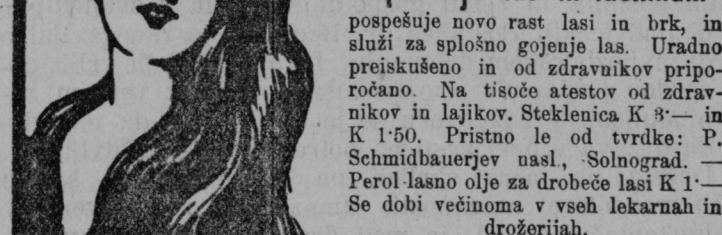
Pozor na marko!

Vsi originalni „Otto“-motorji imajo zgoraj označeno marko „Otto“. 517

voda za lase

upliva gotovo proti izpadanju las in luskinam

pospešuje novo rast lasi in brk, in služi za splošno gojenje las. Uradno preiskušeno in od zdravnikov priporočano. Na tisoče atestov od zdravnikov in laikov. Steklenica K 8.— in K 1.50. Pristno le od tvrdke: P. Schmidbauerjev nasl., Solnograd. — Perol-lasno olje za drobne lasi K 1.— Se dobi večinoma v vseh lekarnah in drožerijah.

P. Schmidbauerjev naslednik, kemični laboratorij Solnograd. Bahnhofstrasse 29.

Dobi se: v Mariboru v lekarni König, drožerijah K. Wolf, M. Wolf-ram; v Celju: O. Schwarzl in dr.; v Radgoni: Max Leyrer, lekarna. Maribor: Vikt. Savost, lekarna.

A. Huberja nasl., J. Donosa : Ljutomer

priporoča svojo veliko zalogo blaga po najnižjih cenah: peči, štedilnike, gnojnične črepalke, predmete za vodnjake, črpalke, plinaste in vodovodne cevi, slamoreznice, drobilnike za žito, oves, fižol, koruzo, ječmen. Lovske potrebščine, samokrese (revolverje) od 7 K. puške od 12 K naprej. 1330

Naznanilo.

Naznanjam vsem svojim odjemalcem, da je prevzel mojo trgovino gospod **Franc Erker**.

Štejem si v dolžnost, izreči tistim, ki so pri meni kupovali, nekateri celo čez 30 let, najpristronejšo zahvalo.

Moj naslednik, katerega Vam pri tej priliki kot zelo poštenega in marljivega trgovca kar najtopleje priporočam, bo vodil trgovino v mojem smislu in veselilo bi me, če bi imeli v njegovo trgovino toliko zaupanja, kakor ste v mojo.

V Storah, dne 10. novembra 1913.

Anton Peer.

1348

OXO
kocke za govejo juho

družbe **Liebig** so vsled svoje velike vsebine najboljšega mesnega izvlečka pripravne ne samo za takojšnje napravljenje fine goveje juhe, nego tudi za izboljšanje in okrepitev juh in omak, sočivja itd.

LISTEK.

Številka 73.

(Konec.)

Danes počiva mož, ki so ga čakale časti in slava, ki bi se lahko veselil v krogu cvetočih vnukov srečne starosti, če bi bil vedel in hotel premagovati nizke strasti, na osrednjem pokopališču. Njegov priprosti grob kinča le črn križ, na katerem je zaznamovana št. 73. In nihče, razen mene, ne bo molil ob tem grobu, nihče razen mene ga kedajkrasil s cvetkami... Koliko se je upalo in pričakovalo od tega nadbudnega moža, ki je sam sebe pahnil v nesrečo in morebiti še mnogo drugih s seboj.

O, da bi mogla vse mladeniče peljati k njegove-mu grobu in jim govoriti: „Varujte se te nesrečne strasti! Ne postavljajte v nevarnost svoje častne sreče, srčnega miru, svojega večnega zveličanja! Kajti, čeravno smemo po pravici upati, da je Bog odpustil onemu nesrečnejši in ga sprejel v prebivališče zveličanih, koliko jih je vendar, ki živijo hudobno, kakor on, ki pa se ne povrnejo, kakor on, k Bogu, in iz časne zajdejo v strašno noč večne obupnosti? Ti nesrečniki so še-le prav posebno obžalovanja vredni... In vsem materam in očetom bi rada zaklicala: „Vadite svoje otroke za boj proti strasti, vcepite jim v srca strah božji, najgotovейše sredstvo, da si ohranijo čistost srca, dajte jim s pravo krščansko vzgojo trdno značajnost na življenja pot! Pred nepopisno nesrečo jih boste s tem obvarovali, in še v poznih letih vam bodo hvaležni!“

A. S.

Moj dom.

Majhna, priprosta hišica, ob kateri se spenjata divji šipek in vinska trta, ljubo solnce pa veselo odseva od malih, a ličnih in čistih oken. Znotraj je par sobic, snažne in prijetne, s pohištvo, ki so ga zapustili stariši in prastariši, stare reči, dobro ohranjene in obdane s čarom poezije. Na oknih so priproste, bele zavese, ki zabranjujejo radovednim, neopravičnim, vpogled, vmes povsod na oknih zelene, cvetoče rožice, ki s svojim svežim življenjem razsvetlujejo oko in srce.

To je moj dom, moj ljubi, dragi dom. Ne bi ga zamenjala s knežjo palačo, za vse zlato sveta ga ne bi prodala! Kajti tukaj sem delala in skrbela, ter molila in trpela, tu je moj svet, tukaj sem preživela najsrečnejše, najblaženejše trenutke. Tisoč ljubkih spominov me veže na vsako sobico, na vsako pohištvo, na vsak kotiček v hiši in na vrtu. Kamor pogledam, povsod vidim stare prijatelje, neme, priljubljene priče mojega veselja in trpljenja. Ta hiša obsega vse moje bogastvo, vso mojo srečo: tiste, ki so mi najljubše, najdražje na svetu.

Semkaj prihiiti moj ljubi mož z vedno novim veseljem po poslih in opravih dneva. Tudi njemu je naš dom otok miru in viharju, v puščavi življenja. On ve, tukaj ga čaka zvestoba in ljubezen, ki mu skuša vse pripraviti prijetno, ki misli le na njegovo srečo. In naši malčki! Kje so rajši kot doma? Doma, to je čarobna beseda, ki nas vse veže, družijo, ki vsakega izmed nas neka čudna sila veže na dom, vleče domov, naj svet še tako mika in vabi k sebi od doma proč! Doma je pač najlepše, najboljšo! A. S.

Materine solze — nebeški biseri.

Na prijaznem hričeku stoji lepa romarska cerkev. Tako iskreno se da moliti pred milostnim oltarjem nebeške Kraljice, ki kraljuje, odeta z zvezdnatim plaščem, na pozlačenem prestolu; zaobljubljene podobe močno povzdigujejo zaupanje do nje, kakor bi nam govorile:

O Devica, pomočnica
bila si in boš nam ti
Le sladkosti in blagosti
tvoja roka nam deli.

Iz celega sveta.

Vesela povest o „Nemcu“. Argentinski bogataš Peter Lopez, je pripeljal s seboj iz Hamburga 2 jelena, ki ju je izpustil v svoj ograjeni gozd. Lovsko o-sobje Lopezovo je nazvalo jelena „Nemca“, ker sta bila pripeljana iz Nemčije. Pri gonji, ki so jo priredili jeseni, je bil eden izmed jelenov ustreljen. Lopez je to sporočil svojemu sinu v Buenos Airesu brzojavno, in sicer z besedami: „Eden Nemec ustreljen! S slastjo smo ga snedli“. Čuden slučaj pa je bil, da je bil brzojavni uradnik v Buenos Airesu Nemec. Skrajno vznemirjen in ozlovoljen vsled te krvave brzojavke, je brzojavko konfisciral (zaplenil) ter jo poslal nemškemu konzulu. Konzul je poslal brzojavko o „ljudožreih“ poslaniku in ta zunanjemu ministru. Grozil je mednarodnen spor. Začeli so preiskovati, kdo je bil oni snedeni Nemec, kdo ga je snedel itd. In končno se je rešila zadeva, seveda v splošno zadovoljnost. Ljudje so se smejali, le nemški brzojavni uradnik je žalostno ogledoval svoj dolgi — nos.

Otrok v kropu. V St. Petru ob Soči na Goriškem je padel 7 mesecev star otrok v kotel vrele vode in se je tako oparil, da je takoj nato umrl. Mati Liza Pacorig je pogledala v kotel in je držala pri tem svojega sina Franca v naročju; če zadene krivda njo, da je zdrknil otrok iz naročja v krop, še ni dognano.

Pred cerkvijo cvete na majhnem grobu obilo spominčic. Kdo pač tukaj počiva? Otrok trpljenja, čegar pretresljivo življenje mi je njegova mati sama pripovedovala:

„Katika ni bila nikdar zdrava, že od rojstva jo je spremljalo le trpljenje. Tako žalostno me je pogledovala, da sem vsikdar morala jokati; da, moje solze bi lahko že gnale mlinski kamen. Cez nekaj let smo se preselili semkaj v bližino te cerkvice. Obljubila sem, da bom nesla Katiko vsak dan pred milostni oltar, da jo blagoslovi nebeška Mati. In zdaj je moja žalost naenkrat izginila, moje srce se je nekako oddahnilo, postalo veselejše. Le ena želja me je navdajala: Ko bi vendar to dete pred menoj umrlo, ker sicer bi bila obžalovanja vredna pri tujih ljudeh! Hoditi ne more, govoriti tudi ne in tako žalostno gleda, če drugi otroci veselo skačejo in se igrajo.“

O, Marija, pomagaj Katiki do lahke smrti, kakor si Izidorju ohranila življenje! Da, majhni Izidorček je hotel nekoč, še ne vaje, košček mesa hitro požreti; drobna koščica pa mu obtiči v vratu in ni šla ne naprej in ne nazaj. Že bi se bil skoro zadušil, pa zatečem se še zaupno k Pomočnici kristjanov, in glej, naenkrat je skočila kost ven na tla. Iz hvaležnosti sem pri oltarju obesila zaobljubljeno podobo in še bolj sem zaupala.

Sedem let je že Katika živela in trpela. Ravno si je z veseljem ogledovala priprosto igračo, ki ji jo je darovala sosedica. Tam blizu peči se zadovoljno smehlja; a sčasoma postaja nemirna in me krčevito prime za roko. Prestrašena zapazim, kako ji je lice razgreto: to je vročinska bolezen! Hitro jo spravim v posteljo in prižgem pred podobo Marije Pomočnice 2 lučki. Oče pokropi težko sopečo hčerko z blagoslovljeno vodo, bratje in sestre klečijo in molijo. Se enkrat odpre Katika oči in nas prijazno pogleda, kakor bi se bila hotela zahvaliti za vso ljubezen in skrb. Potem pa ugasne njenega življenja luč mirno in tiho. — O, angel varuh, ponesi dušo naravnost kvišku v nebeški vrtec! Tako sem prosila Boga.

Naslednjo noč sem imela čudne sanje; zdelo se mi je, da sedim pri oknu in predem. Glej, tamkaj ob mizi se prikaže naenkrat Katika. Začudena jo vprašam: „Ti si tukaj?“

„Da!“ reče tiho.

„Kaj, ali zdaj lahko govoriš?“

„Da, ljuba mati!“ odgovori še bolj veselo in se nasmeje v blaženi radosti.

„O, kako blišči tvoja obleka, vsa je zlata! In ob robu lesketajo čudne cvetlice iz draguljev in biserov, kaj to pomenja?“

In s slovesnim glasom mi odgovori: „Draga mati, to so solze, ki ste jih prelili zaradi mene; glejte, nobena kapljica ni izgubljena, vse se svetijo kot nebeški biseri.“

Po teh veselih, tolažbe polnih besedah, izgine — jaz pa se prebudim in vidim skozi okno bliščati zvezde. O, teh sanj ne pozabim nikdar; vedno se zahvaljujem tamkaj pri milostnem oltarju nebeški Materi za njeno ljubeznivo pomoč.“

A. S.

Mati, kaj seješ?

Polnoč je. Ravno sem zaspal, ko nekdo pozvoni pri vratih s hišnim zvoncec, da sem se vzbudil. Takoj vstanem, se ogrnem s plaščem in stopim k oknu.

„Kaj je?“

„Častiti gospod, prosim, spoved, k bolniku!“

„Kam?“

„K podružnici v M., kjer je neki delavec pri tamkajšnji tovarni na smrt bolan in želi duhovnika.“

„Pridem takoj! Prosim, počakajte nekaj trenutkov!“

Naglo sem se oblekel in hitim v cerkev po Najsvetejše. Cerkovnik, ki me je vzbudil, gre z zvončkom in svetilko naprej. Tako sva šla v tihi noči k skoro 1 uro oddaljeni podružnici.

Spoved k bolniku v tihi noči! Ali vam naj opišem čustva, ki jih ima srce duhovnikovo na takem potu? Ne, moje pero je preslabo! Kar bi povedal, bi bil le slab odmev tega, kar duhovnik v resnici čuti.

„Strah štajerskih Nemcev“ v Trstu. Nedavno si je izmislil neki šaljivec v Trstu eno primerno. Hotel je potegniti ljudi s štajerskim „bauernsrekom“. Trosil je po mestu novico, da sta ustrelila zver dva tržaška lovca in da redki plen lahko vsak vidi v hotelu „Volpich“, če plača za vstop 10 vin., ki gredo v korist tržaškim ubogim. Ljudje so seveda zelo lahkomišelnosti in marsikdo je verjel. In posledica: Vrtar in sluga so imeli oni dan silno posla. Komaj so zavračali ljudi, ki so hoteli po vsej sili videti strašno zver. Nekatere nasilneže so morali baje celo vreči iz hotela.

Mož na drevesu. Veliko zabavo je povzročil 21. oktobra dopoldne dunajskemu občinstvu neki mož, ki je na Hernalški cesti blizu postaje cestne železnice splezal na neko drevo in se začel slačiti kot doma. Zbralo se je seveda takoj na stotine ljudi okrog čudaka. Na vprašanja spočetka ni dajal gobenega odgovora. Še-le, ko ga je neki policijski stražnik vprašal, kaj dela na drevesu, je majaje z glavo odgovoril: „Saj vidite, kaj delam. Spat grem; ako bi bili Vi toliko delali kot jaz, bi bili tudi utrujeni.“ — Pozivu, da naj takoj spleza z drevesa, se ni odzval in je odgovoril: „Ja, kaj pa mislite? Sem vesel, da sem prišel gor in našel miren kotiček, kamor moja stara ne more splezati!“ — Ponovnemu pozivu v imenu zakona, naj gre z drevesa, se tudi ni odzval. — „Kaj pa

On gre tako rad, z veseljem, na klic bolnika, ki ga požel, da mu s sveto popotnico razsveti temno smrtno uro. In koliko misli vstaja v duhovnikovih prsih, ko gre, na srecu noseč nebeško hrano, svojo pot in pošilja Zveličarju pobožne vzdihljaje za bolnika, ki ga je poklical! In na nebu se svetlikajo zvezde, kakor bi hotele s svojim bliščem pozdraviti Gospoda sveta, ki ga nese duhovnik skozi tiho, mirno noč.

Revna sobica je bila, v katero so me peljali. Na preprostem ležišču je ležal mlad mož, star kakih 38 let. Lice mu je bilo upadlo, oči so žarele od hude vročine.

„Častiti gospod“, reče bolnik, „ne zamerite, da sem Vas dal po noči poklicati. Toda čutim, da gre z menoj hi koncu, in ne bi rad umrl brez svetih zakramentov.“

„Saj sem rad prišel“, mu odgovorim; „ne bojte se, da bi mi bilo nadležno. Bolnik lahko ob vsaki uri pokliče duhovnika in ni se mu treba bati, da bi bilo duhovniku nadležno iti.“

Bolnik se spove in z iskreno pobožnostjo prejme svete zakramente za umirajočce. Ko se je to zgodilo, prime me za roko, zahvali se in reče: „Gospod, še eno prošnjo imam. Rad bi Vam na kratko opisal svoje življenje. Prosim, sedite k postelji in me poslušajte nekaj trenutkov.“

Storim po bolnikovi želji in on začne:

„Gospod, vidite me tukaj na kraju, kamor pridejo večinoma ljudje, katerih življenje je izgubljeno, „ponesrečeno“, ki so „za nič“. Tu dobimo za svoje delo hrano in stanovanje ter nekaj vinarjev, ki jih porabimo navadno za žganje, tako, da nam nič ne ostane, da smo le slabo, za silo oblečeni. Tako je tukaj pri vseh, kar Vam je sicer gotovo znano. — Jaz nisem rojen v tem kraju. Da sem semkaj zasedel, se imam zahvaliti svoji materi. Moji stariši so bili ugledni in bogati ter so me dali študirat. Bil sem zelo potraten dijak in sem zapravil več denarja, kakor bi ga bil pravzaprav smel. Oče me je večkrat karal zaradi tega in mi ni hotel dati več denarja. Tu pa mi ga je dala mati za očetovim hrbtom; treba je bilo samo paziti, da oče ni izvedel. Imel sem denarja v izobilju in živel sem kakor sem hotel. To je bilo krivo, da sem zanemarjal učenje, napredoval nisem nič, učenje se mi je zdelo pretežko, da sem ga slednjič obesil na klin. Oče je zdaj hotel, da grem v kako trgovino, kjer bi bil pod strogim nadzorstvom. To pa mi ni bilo prav. Rajši sem želel postati častnik; mati je bila na moji strani in je pregovorila očeta, da se mi je tudi ta želja izpolnila. Zopet mi je dajala denar brez očetove vednosti. Tako je bilo mogoče, da sem začel igrati in popivati ter zanemarjati svoje dolžnosti, da so me odslovili. Žalostno je bilo! Da bi očeta nekoliko potolažil, vstopil sem v neko trgovino, in morebiti bi se bilo vse dobro izteklo, izpremenil bi bil svoje življenje, če mi ne bi bila tega zopet preprečila mati s svojo slepo ljubeznijo. Kadarkoli sem le mignil, mi je skrivaj zopet dala denar. Ni mi bilo treba skrbeti, da bi si bil sam zaslužil svoj kruh; vrednost denarja sem vedel ceniti le po zabavih, ki sem si jih z njim mogel privoščiti. Po trudu in delu, s kakoršnim se denar prisluži, ga nisem vedel ceniti. In vendar je to za mladega človeka tako zelo potrebno. Toda sčasoma je materi zmanjkalo denarja; nič več mi ni mogla dajati. Kaj zdaj? Veseljačenja sem bil navajen, nisem ga mogel opustiti, hotel sem tudi nadalje uživati. Toda zabave stanejo denar, jaz pa sem imel zdaj samo to, kar sem zaslužil. To pa ni zadostovalo, in jemati sem začel iz blagajne svojega gospoda; ne samo enkrat, ne, ampak večkrat, dokler ni slednjič prišlo to na dan in so me spodili sramotno iz službe. Oče je bil razjarjen, ni mi hotel pomagati, mati pa ni mogla. Šel sem od doma proč, klatil sem se po svetu in padal vedno bolj, od stopinje do stopinje, dokler nisem zašel semkaj in se dal pregovoriti, da sem tukaj sprejel delo. Nihče se ne briga za nas; živimo lahko kakor hočemo. Noben izmed nas nima družine, nobeden ne skrbi za bodočnost. Denar, ki ga dobimo, gre za žganje. In zdaj moram umreti, mlad in daleč od doma.“

(Konec prihi.)

hočete pravzaprav od mene?“ je zakričal razjarjen z drevesa. „Ali nimam 24 ur časa za zglasitev na policiji?“ — Buren smeh množice ga je podkrepil v njegovem „pravnem naziranju“. Policaju je bilo to odveč. Naprosil je nekega šoferja, naj porine svoj avtomobil pod drevo, splezal nato na streho avtomobila in zbehal iz vej čudaka, ki je telebnil razočaran v pripravljene roke spodaj stoječe množice. Mož, ki je bil očitno umnoboten, so odpeljali na policijski komisariat ter so ga pozneje oddali na kliniko za umbolne. Po stanu je židarski pomočnik.

Katoličan župan v Moskvi. Nedavno se je v Moskvi že v tretje vršila volitev župana, ker obe prejšnji volitvi nista bili potrjeni. Pri tretji volitvi je bil izvoljen šef stare trgovine s čajem in svilo, L. L. Katojr, eden izmed najpriljubljenjših moskovskih meščanov. Kakor mestni starešina je Katojr predsednik finančnega odbora mestne dume. Ker je novi župan odločen katoličan, ni pričakovati, da bi ga vlada potrdila. Vsi moskovski župani so bili doslej pravoslavne vere, razen enega, ki je bil protestant.

Krokodil v Renu. Iz Mannheim na Nemškem poročajo: Blizu mesta Landhofen ob Renu so ubili fantje 1½ m dolgega krokodila, ki se je solnčil ob obrežju reke Ren. Kako je prišel krokodil v reko Ren, še ni dognano. Bržčas je ušel kaki potujoči menezariji.

Ženski vestnik.

x **Ena beseda za naša dekleta.** V rokah imamo pismo, ki je pisalo neko dekle, ki se je pred kratkim izselilo v Ameriko, svoji prijateljici na Kranjsko. Pismo pripoveduje v par stavkih, kako je z našimi dekleti v Ameriki. Glasi se: „Cleveland, 25. septembra 1913. Draga prijateljica! Naznanjam ti, da sem dobila delo v pralnici. Delala sem že preje v neki železni tovarni, pa me je precej prvo dopoldne prišlo za 2 prsta, da sem morala biti 14 dni doma, potem pa nisem šla več nazaj. Obljubila sem ti, da te bom spravila sem, pa za enkrat ti tega ne želim, ker je še meni žal, da sem šla. Dekle, ki bi se rado omožilo, naj pride le sem; ženini se dobe tukaj veliko lažje, kakor delo. Delo, ki bi bilo kaj vredno, se težko dobi. Še težje se pa dobe ženini, ki bi bili kaj vredni. Tukaj je dolgočasen kraj za nas, ki smo v bolj prijaznem kraju rojeni in navajeni. Hiše so skoraj vse lesene, samo kar je večjih, so zidane. Nikar ne mislite tako neumno, kakor smo mi, da je tukaj kakor kaka obljubljena dežela. Tukaj se mora zaslužiti vsak kratec bolj trdo kakor doma.“

Ženski zakoni. V Kanadi imajo žene volilno pravico in vsled tega tudi gotov vpliv v postavodajnih korporacijah. Ta ženski vpliv se baje že prav neprijetno občuti, če smemo verjeti nekemu manifestu, ki ga je izdala nacionalna družba proti ženski volilni pravici. Ta manifest dokazuje, da je rodila ženska volilna pravica ero pretiranega zakonodajstva in ekstravaganc. V zadnjem zasedanju kalifornske zbornice je bilo predloženih 4000 zakonov in 1100 zakonov sprejetih. Eden izmed teh zakonov se bavi s tem, da se uredi velikost kokošjih koškov, a drug zakon predpisuje obliko čevljev, ki jih smejo nositi šolarji. Tretji zakon določa širino rjuh v hotelih in tudi njih kakovost. Ustanovilo se je 31 novih komisij, ki stanejo na leto 1.000.000 dolarjev. Vsekakor je ženski zakonski mlin v „zlato državi“ skrbel z izredno energijo za vse, kar je malo važno.

x **Ženske v Združenih državah.** Združene države v Severni Ameriki nam najjasneje kažejo, kako se razvija mestno in obrtno življenje na škodo kmetijstvu. Ni še dolgo, ko so bili ameriški farmerji (kmetje) v večini in je njihova moč odločevala tudi v političnem in gospodarskem življenju. Danes štejejo v Združenih državah mestnih prebivalcev 60 milijonov, na kmetih pa samo 31 milijonov. To, kar po malem opažamo pri nas, da tudi ženske vedno bolj zapuščajo kmečke rodne kraje in iščejo zaslužka po mestih in obrtnih središčih, vidimo še v mnogo večji meri v Severni Ameriki. L. 1880 je bilo v kmetijstvu zaposlenih 354.900 žensk, l. 1890 407.104 in l. 1900 663.209. Te številke se morajo primerjati z ogromnim prirastkom amerikanskega prebivalstva. Neprimerno bolj je napredovalo število delavk po mestih. L. 1880 je bilo 13,5% vseh oseb, ki so imele kako obrt ali sploh kako službo, ženskega spola; 3,2% je bilo žensk zapo-

slenih pri trgovini; 15,4% pa v manufakturah. L. 1900 so se pomnožile imenovane številke na 16,6% in 16,9%. Za leto 1910 še nimamo podatkov v rokah, vendar pa je čisto gotovo, da so se v zadnjem 10letju te številke še mnogo pomnožile. Pravzaprav že zdaj ni v Združenih državah nobene panoge človeškega dela, pri katerem bi ne bile že tudi ženske. Najrazličnejše in najtežje posle izvršujejo. Vidimo jih kot delavke, kot advokatinje, zdravnice, voditeljice velikih podjetij na lasten račun ali za druge, tajnice v hotelih, trgovini itd. Za vse take posle je v Ameriki preskrbljeno tudi za potrebne šole. Seveda s tem trpi tudi družinsko življenje. L. 1807 se je naštel v celi Ameriki 1.836.288 žensk, ki so delale izven svojega bivališča, ki torej niso imele pravzaprav družinskega življenja. L. 1900 se je to število pomnožilo na 5.319.937. Opozorjati moramo, da vse služkinje šteje ta štetev med osebe, ki delajo tam, kjer bivajo. Opozoriti moramo na to, da je življenje na kmetih v Ameriki drugačno kakor pri nas, zato, ker pravzaprav tam ni vasi v našem smislu, marveč so samo bolj posamezne kmetije. Ljudje na kmetih se torej čutijo mnogo bolj osamele kakor pri nas in vsled tega imajo mesta tem večjo privlačno silo na nje. Žensk na kmetih v Ameriki se vsled tega rada polasča otožnost, ki rodi raznovrstne bolezni na čutnicah in večkrat celo umske bolezni. Pravijo, da je ¼ žensk v ameriških porošnicah s kmetov. Ta reč je tudi za nas silno važna, ker nas uči, da moramo, če hočemo ohraniti svoj kmečki stan, življenje na kmetih napraviti prijetno in izkušati, da imajo ljudje, ki tam prebivajo, tudi svojemu srcu in čustvovanju primerno razvedrilo. Veliki pomen naših izobraževalnih društev in sploh razvitega društvenega življenja se s tem le še jasneje kaže. Zlasti velja ta potreba za žensko, ki je rahločutnejša in ki ima po svoji naravi mečje živce. Zapuščeno in osamljenost upliva na žensko še veliko hujše nego na moškega. Otožnost, ki se lahko razvije v neko nejevoljo nad vsem, postane lahko vir hudim boleznim. To le mimogrede. Amerikanci so spoznali, da je treba tudi za kmečko žensko kaj storiti. Splošno se tam za povzdigo kmetijstva države zelo brigajo. V novejšem času so pa začeli s posebno vnemo skrbeti za kmečki ženski naraščaj. Izprevideli so to, kar vemo tudi mi, da je prva in poglavitna potreba za kmečko žensko primerna, temeljita izobrazba. Najprej so začeli to delo v ljudskih šolah in v tem oziru so nam naprej. Pri nas so ljudske šole na kmetih take kakor po mestih, samo da imajo po mestih več učnih moči in več razredov, bistveno se pa ne ločijo. Tako je bilo tudi do pred par leti v Ameriki; danes je pa ta reč drugačna. Ljudske šole na kmetih so se prilagodile kmečkim potrebam. Deklice se že v ljudskih šolah uče poljedelstva in gospodinjstva. Poleg tega so se uvedli za dekleta na kmetih in gospodinjke gospodinjski tečaji in vse polno različnih kmetijskih in gospodinjskih šol. Nekatere n. pr. v Wisconsinu so take, da jih obiskujejo učenci obeh spolov. Vendar pa je večina žensk na njih.

x **Kako se napravi prav dobro kislo zelje.** Takšno kislo zelje se dobi samo od velikih, trdih in takih glav, ki nimajo predebelih listnih reber. Ko se je pobralo glave, naj se je spravi v kak suh prostor, in sicer tako, da izhlapi iz njih preobilavoda. V tem prostoru naj se je pusti nekaj dni. Preden se je reže, izrežati se jim morajo koceni. Najlože pa se koceni odstrani, ako se glave razpolovijo in nato iz vsake glave kocen v obliki storžca izreže. Za tem se glave na zeljnem obličju razrežejo. Ko se devajo v oblič, naj se položijo vanj tako, da bo glava s prerezano stranjo ležala na nožih. Zrezano zelje naj se spravi potem v dobro osnažene sodčke ali v kad. Vsaka plast zelja naj se sproti posoli in z lesenim pehom dobro stlači. Z vlaganjem naj se na prej opisani način nadaljuje, dokler se je sodček ali kad napolnilo, oziroma vse zrezano zelje pospravilo. Posode za kisanje zelja naj bodo rajši ozke in visoke, kakor pa široke in nizke. Če se zelje pravilno ne skisa, tiči vzrok navadno v tem, da se ga je premalo ali pa premočno osolilo. Množina soli naj znaša 1—3% (na 1 kg zrezanega zelja 1—3 dkg soli). Ako se zvame malo soli, se zelje poprej skisa, ali tako kislo zelje se ne drži tako dolgo kakor močnejše osoljeno. Pri premočnem soljenju pa se pojavi ravno nasprotno. Po takšnem soljenju dobi zelje oster, grenak okus. Ko se zrezano zelje vlaga, doda se mu lahko raznih dišav, in sicer takšnih, kakoršne komu ugajajo. Dodajo pa se tudi lahko, ko se dene kislo zelje kuhat. Vrhinja plast naj se nekoliko bolj močno posoli, pokrije z opranimi zeljnimi listi, na nje se položijo pooblane in primerno prikrojene deske ter obteže s kameni. Iz zelja sme prititi le toliko vode, da so deske z njo popolnoma pokrite. Ako ni prišlo toliko zeljnice na vrh, naj se dolije 3%-ne solne raztopine. Zelje se bolje drži, če se nekoliko zeljnice iztoči iz kadi in jo nadomesti s slano vodo. Slana, dolita voda pa pospeši tudi vretje, pri katerem se razvija mlečna kislina in katera prepreči, da se zelje ne pokvari. Najprimernejša toplota za to vretje je 10—15 stopinj C. Po vretju naj se motna, penasta zeljnica pobere zvrha, zeljno listje naj se nadomesti s kako snažno ruto in nalije navrh mlačne vode ter obteži končno oprane deske s kamenjem. Da dobi zelje vinsko-kisli okus, mora kolikor mogoče hitro povreti, kar se pa doseže le tedaj, če se ga spravi v primerno tople prostor. Ko je pravilno povrelo, naj se prestavijo kadi in čebri v klet. Pazi se naj, da bo zelje vedno pod vodo. Ako ni na vrhu zelja dovolj tekočine, naj se skuha solna raztopina in naj se jo, ko se je ohladila, zlije na vrh.

x **Huzarski hlebčki.** Mešaj 14 dkg surovega masla tako dolgo, da se peni, pridaj 7 dkg stolčene presejanega sladkorja, 2 rumenjaka, 17 dkg moka, iz testa naredi hlebčke, vtisni vsakemu luknjico s prstom ali kuhalično. Pokladaj jih na pomazano pekačo, pomaži z raztepenim jajcem in potresi z razrezanimi mandeljni. Ko so pečeni, napolni luknjice z mezgo in potresi s sladkorjem.

* * *

Kmečki delavec.

y **Beg iz Avstrije.** V Avstriji kakor tudi na Ogrskem popušča kmečko prebivalstvo vedno bolj domačo grudo in se naseljuje po mestih, zapušča domovino in se izseljuje v Ameriko in druge kraje. Tisti časi so že davno minuli, ko se naši ljudje za nobeno ceno niso ločili od rojstnega kraja. Naša država gospodarsko nazaduje. Nič pride se ne stori, da bi se industrija razširjala in da bi se v tovarnah ljudje pošteno plačevali. Slabo gospodarsko stanje pa izrabljajo agentje bogatih prekmorskih družb, ki so agent-sko organizacijo za izseljevanje do skrajnih podrobnosti izpeljale. Prekmorske družbe so izvabile iz države, osobito v Galiciji, silno ljudi, kar se je zlasti ob zadnjih nemirnih časih pokazalo. Armadni krogi so zato zaropotali in gališka vlada je, kakor znano, prepovedala vojaščini podvrženim mladeničem in možem, se iz države izseljevati. Ta prepoved da veliko misliti. Koliko mladih mož je moralo iz Galicije že izginiti, da so izdali to prepoved! Iz Galicije, z Ogrske, iz Hrvaške, iz Slavonije, s Kranjskega, da, tudi s Koroške, Stajerske in že iz Tirol se čimdalje več ljudi izseljuje iz domovine. Ni več tako, kakor takrat, ko je Kranje Trdina hvalil izseljevanje, češ, koliko denarja da ljudje prinesejo domov nazaj. Ogromna večina izseljencev je za nas izgubljena; ostane v Ameriki in v Nemčiji, kjer imamo že tretji rod naših slovenskih izseljencev, ki več slovensko ne zna, med tem ko je drugi rod še slovensko znal. To, kar velja za Slovence, velja v isti meri za Hrvate in Poljake. Nobena vojska, nobena nalezljiva bolezen ni stala našo državo toliko žrtev, kolikor nam jih je že tujina požrla. Kmečki stan tarna in jadicuje, v dolgih životari naprej. Dohodke kmetij poberejo obresti, odvnetniki, razne pristojbine in davki. Kmet namreč ne more davčnemu vijaku ničesar skriti, kakor bogataš, ki se zato tako upira, da bi smele imeti davčne oblasti v njegove knjige vpogled. Ena slaba letina pomenja za kmeta beračijo. Na teh tleh lahko delujejo organizacije agentov prekmorskih družb, ki jih vzdržuje zdaj pred vsem kmetič naše monarhije. Agentje slikajo krasote in sijajne plače v Ameriki z najlepšimi barvami. S kajčo lokavostjo in tudi s silo izvabijo ljudi na morje. Kako se ubogi izseljenci vozijo? To, če nisi slep, že lahko v Ljubljani vidiš. Spravijo jih kakor čredo ovac v najslabše železniške vozove, v Nemčiji v tiste vozove IV. razreda, kjer ti mora na svo-

jem kovčegu sedeti, če ga ima. Povsod ga gledajo po strani. „Avstrijski izseljenci so“, se Nemei v rajhu rogajo, kadar vidijo, da se naši reveži po raznih postajah gnetejo. To ve tisti, ki sliši Nemei v rajhu, če mislijo, da so sami med seboj. „Ali ni nobenega socialnega zmisla pri našem sosedu in zavezniku? Ali je taka revščina v Avstriji? Ali vlada tam nič ne stori, da bi se mogli ljudje doma preživeti?“ — Kako je pa še-le v Ameriki! To povejo tisti reveži, ki tam pone-rejajo ali se kot pohabljenec vrnejo domov. Drugi ne, ker se sramujejo. Trdo delo, plače pa tudi take, da se le s težavo izhaja. Avstrijska javnost se zdaj peča precej z izseljevanjem. Neobhodno je potreben pred vsem zakon v varstvo izseljencev, ki ga zdaj še ni. Bogataši so znali rešitev te postave, ki je bila že pred 10. leti predložena, do zdaj preprečiti. Za povzdigo kmečkega stanu se stori pravzaprav le toliko, kolikor je za največjo silo potrebno, da konca ne vzame. In za delavstvo? Rajši molčimo. Še zdaj ni delavstvo za slučaj starosti preskrbljeno, dasi socialno zavarovanje čaka že celo večnost rešitve. Kar se glede na izseljevanje stori, je storila edino krščanska usmiljenost po Rafaelovi družbi, ki jo pa tudi država ne podpira niti gmotno niti moralno tako, kakor bi bilo to želiti. Avstrija kriči po velikih in korenitih socialno-gospodarskih preosnovah, če ne, bo do nekaj 10letjih cele pokrajine našega cesarstva popolnoma razljudene.

y **Koliko železa dajo avstrijski rudniki.** Po Po poročilu c. kr. ministrstva za javna dela posnamemo nekatere podatke o dobivanju železne rude v avstrijskih deželah. Vseh rudniških podjetij za železo je bilo v l. 1912 le 24 res odprtih in imela so 6223 delavcev. Skupno se je izkazalo 29 milijonov kvintalov železne rude, in sicer skoro za 6% več kot leta 1911. Za toplotenje železa obstoja sicer 26 podjetij, a stoji jih ravno polovica in 5951 delavcev. Natopilo se je v teh plavžih 17 milijonov kvintalov surovega železa, ki je vredno 143 milijonov kron. Za toplotenje rude se je porabilo 18 milijonov kvintalov koksa in 50 milijonov kvintalov premoga v skupni vrednosti 59 milijonov kron. Velika večina surovega železa se izdeluje doma, le 1 milijon kvintalov gre čez mejo. Največ surovega železa prodamo na Ogrsko in v Italijo, nekaj tudi v Nemčijo, v Švico in nekaj malega tudi v Sev. Ameriko.

y **Delavec -- mašnik.** Sin voditelja nemških krščansko-socialnih delavcev, Spalowskega, se je v

mladosti naučil strugarstva. Kot pomočnik je večer-ne ure porabil za to, da se je marljivo učil latinščine in drugih gimnazijskih predmetov. Čez kake poltretje leto je prošil za sprejem na gimnazijo in je napravil vsprejemni izpit za IV. razred. Nato je vstopil v red očetov Družbe Jezusove in bivši strgarski pomočnik je kot novomašnik oče Ljudevit služil letos v Inomostu prvo sv. mašo. Lep vzgled vstrajnosti!

y **Slovenski delavci, delavke! Pristopajte v Jugoslovansko Strokovno Zvezo!** Dobili smo sledeči oklic: Strokovna Zveza si je že tekom 3 let svojega obstanka osvojila po celem Slovenskem toliko delavstva, da je eno največjih delavskih strokovnih društev na jugu. Strokovna Zveza skrbi za delavsko izobrazbo! Prireja predavanja, poučne shode, raziskuje delavske razmere, vlaga prošnje na urade za pridobitev delavskih pravic in izboljšanje delavskih razmer! Vlaga za izboljšanje plačilnih razmer na delodajalce spomene in posreduje pri sporih med delavci in podjetniki! Jugoslovanska Strokovna Zveza je najboljša delavska zavarovalnica v bolezni, nezgodi in brezposelnosti. Vsak član Zveze, ki je postal vsled bolezni nezmožen za delo ali pa ostal brez lastne krivde brez dela, ima pravico do podpore skozi 7 tednov. Zveza ima 5 razredov za bolniško in brezposelno podporo: V 1. razredu plačuje član po 16 vin. na teden, ima pa v bolezni in brezposelnosti pravico do podpore vsak dan skozi 7 tednov po 50 vin. V 2. razredu plačuje po 22 vin., dobiva pa 75 vin. podpore vsak dan. V 3. razredu plačuje po 28 vin., podpora pa znaša po 1 K na dan. V 4. razredu plačuje 44 vin., dobi pa podporo v znesku 1 K 50 vin. na dan. V 5. razredu plačuje 59 vin., dobiva pa 2 K podpore na dan. Poleg tega podpira Zveza svoje člane pri preseljevanju in daje izvanredne podpore v slučaju sile in potrebe. Zveza izplačuje tudi posmrtnino. Družina umrlega člana ima pravico do podpore 40—100 K. — Zveza daje članom pravne svete in pravno varstvo brezplačno in najame v slučaju potrebe tudi pravnege zastopnika. — Delavci in delavke! Nobeno strokovno društvo vam ne nudi toliko prednosti in koristi, kakor Zveza. Nobeno delavsko društvo ne dela tako požrtvovalno za svoje člane kakor Zveza. Nobeno društvo ne uživa vsled tega tudi toliko zaupanja kakor Zveza. Jugoslovanska Strokovna Zveza je najboljša in najbolj požrtvovalna zaščitnica slovenskega delavstva! Pristopajte va-njo in agitirajte za vstop va-njo pri vseh svojih tovariših in tovarišicah!

Kdor hoče dobiti?

za malo denarja veliko dobrega blaga, naj si naroči od „Prve slovenske spodnje štajerske razpošiljalnice“

J. N. Šoštarč, Maribor, Gosposka ulica št. 5

Ostanke raznega blaga n. pr. 20 m močnega belega platna za samo 8 K, 20 m posebno močnega za 9 K, 20 m zelo finega za 11 K, 20 m močnega druka K 8-60, 20 m posebno močnega za 10 K, 20 m zelo trpežnega 12 K. Za enako ceno kakor druk se dobijo tudi ostanki čajga, kambrika, lovantina, pisanega platna in parhenta. Ostanke so v dolgoti od 2-7 m. Naročila nad 20 kron se pošljejo franco. Zamenjava dovoljena. 680

Več kot 1 milijon kron

ca. je v kratkih mesecih izplačalo zavarovancem društvo 1111

„Mädchenhort“.

Prve splošno dobrodelno društvo za preskrbo dote in bala za dekleta, ki imajo namen stopiti v zakon

Vsak član plača v dveh letih 294 K in dobi čez 2 leti v slučaju poročitve 600 K in se torej sveta obrestuje z 124%. Sprejem članov: brez določene starosti, brez razlike glede vere, brez zdravniškega atesta.

Noben riziko! Zahtevajo takej brezplačne prospekte od glavne izplačilnice „Mädchenhort“ za Štajersko, Gradec Annenstrasse 9, ali od njenih izplačilnic v mnogih krajih. Veditelji vplačilnic se za Štajerskem in Koroškem povsod pod ugodnimi pogoji sprejemajo.

Franc Pleteršek,

zaloga pohištva

Maribor, Koroška cesta št. 10
nasproti čirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, mornar iz trdega lesa naroto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogledala. Otroške železne postelje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupaj pri Slovencu. 61

Znano je, da se kupuje

pri staroznani domači zanesljivi trgovini ne samo po ceni, ampak tudi prav dobro:

Sukneno blago (štor, moške in dečke, Novomodno volno za ženske i dekleta, Najnovorjke perilo blago za obleke in bluže, Platno belo in sivo za srce in spodnje hlače Blago za posteljo, za rjuh brez šiva in matrace, Srajce izgotovljene vseh vrst za moške in ženske, Predpasnike veliki izbor za prati in s črnega atlasa, Zmiraj novosti roboev iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zato je pošljem na zahtevanje

zastonj

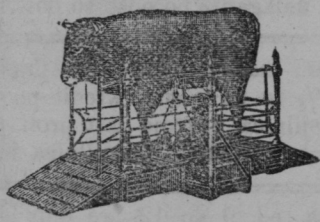
vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

Karl Worsche, Maribor M.
Gosposka ulica št. 10.

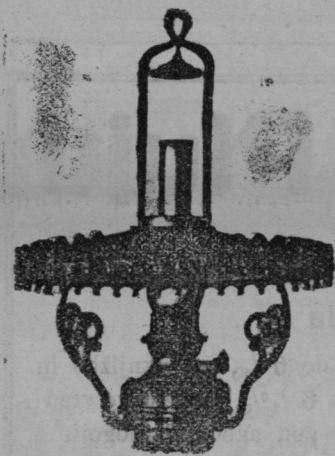
Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehnic za trgovin in obrt, stav. in umet. ključavničarstvo

Ivan Rebek

Celje, Poljska ulica št. 14
priporoča svoje tehnic. Ilustrovani cenik na razpolago brezplačno in franco. 798
Sprejem tudi vsakovrstna popravila tehnic in utež.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanske posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za odobe. — Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in stavbah. Najsolidnejša in točna postrežba.

Kdor svoj želodec ljubi,
ne pije drugega, kakor
želodčni liker

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Pristni „FLORIAN“ ne slabi in ne omami,
ampak daje moč in veselje do dela!

Naslov za narečila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Prva

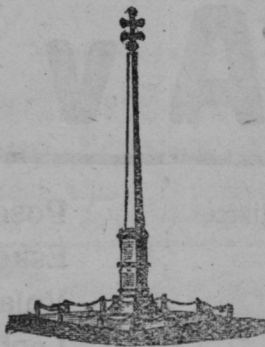
štaj. trsničarska zadruga
(pošta Juršinci pri Ptuju)

ima na prodaj cepljene trte najboljše kakovosti in sicer se priporočljive vrste na običajnih podlagah, kakor tudi na različnih križankah. Ceniki so brezplačno na razpolago.

Bolezen pri svinjah

pomeni za vsakega svinjereja veliko izgubo.

Svinjereja je le tedaj dobičkonosna, če nobena žival ne zbolí. — Najuspešnejše sredstvo za obrambo in ozdravljenje vseh svinjskih kužnih bolezni so Obeliskove svinjske kapljice.

„Sussanol“, ki so se že nad 50 let dobro obnesle. Neštevilno zahvalnih in priporočilnih pisem, dokazuje izbirni učinek tega izvrstnega sredstva. Vsak svinjerec bi moral imeti te izborne kapljice vedno doma. Steklenica a eno krono. Deset steklenic 8 K. Pazi je treba na varnostno znamko „Obelisk“ in ime „Sussanol“. Vse druge preparate se naj kot manjvredne odločno zavrne.

Glavna zaloga v Mariboru: Leksarna „Pri Mariji Pomagaj“ W. A. Kömig, Tegethofova cesta 1 (nasproti frančiškaniški cerkvi).

Edina izdelovalnica:

Leksarna „Pri obelisku“, Mr. Viktor Hauser, Celovec, Kardinalni trg (Koroško). 1102

Priporočam! Za jesen in zimo svojo veliko novo zalogo blaga za moške in ženske obleke, vsakovrstne barhente, odeje, veliko robce, jegrove srajce itd., se radi ogromnega nakupa blaga po jako znižanih cenah proda.

Redka priložnost! 1000 komadov flanelnih odej, široke 120 cm, dolge 180 cm za K 150 se dobijo dokler so v zalogi.

Pričakuje obilnega obiska se zabeležim

Jožef Ullaga, Maribor
Tegethofova cesta št. 21. 1100

F. Prull mestna lekarna
pri c. kr. orlu
MARIBOR

Glavni trg št. 15 poleg mestne hiše.

Kapljice za svinje proti rdečici je izvstno zdravilo. Gotovo pomaga, že bolani svinji se lahko daje skrat na dan ena mala žlica. Cena 1 steklenice 1 K.

Gospod A. H., Sv. Križ piše:

Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!

Gospod Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

Nadalje priporočam:

Kapljice za želodčni krč: Stane 1 steklenica samo 50 vin.

Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. Prull mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg št. 15.

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

Havre v Newyork

najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18
v hiši Kmetske posejilnice, nasproti znane gostilne „Figabirt“. 375

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani	4-40
14 karatne zlate ure za gospode	40-
Srebrne ure	K 6-50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9-50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	18-
Ploščnate ure iz kovine	6-
Srebrni pancer-verižice	2-
14 karatne zlate verižice	20-
Amerikanske zlate double-ure	10-
Goldin Roskopf ure	4-
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoč	K 5-
14 karatne zlate ženske ure	19-
Viseče stenske ure na nihala	10-80
Kuhinjske ure	2-40
ke	3-
vezovnim p zvoncem	8-50

A. Kiffman, Maribor M. 49

Velika tovarniška zaloga ur, zlatine in srebrnine.

Manufakturna trgovina

M.E. Šepec: Maribor

Grajski trg št. 2 (Burgplatz)

se cenjenemu občinstvu, gospodarjem, fantom in dekletom za nakup novih oblek, lepo novo modno volneno in perilno blago. platna in drugih potrebnih, vsem ugodno priporoča, ter zagotavlja za dobro, brezkonkurenčno, ceno postrežbo. Vse vrste odej in flanelnih odej za postelje od 1 K 40 vinarjev naprej. 1175

Kdor ni svojega denarja

sovražnik

naj ne pozabi na velikansko trgovsko hišo Jošip Drušković, Slov. Gradec z najnovejšim zimskim blagom, tudi cenejše kakor v vsaki drugi trgovini.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čedalji obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlož. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavna občinska, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruge in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselja: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombolo itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude društev in častne občane v različnih okrasih in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

00000 Vsa naročila se izvršijo ceno in točno. 00000

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 3/4 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. poroč. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/4 %, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2 %, in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. **Pojasnila se dajejo** in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica števil. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 5 % od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob. Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 1/2 do 6 %, na vknjižbo in poroštvo po 6 %, na menice po 6 1/2 %, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno stranka plača samo koleke.

POSOJILNICA v MARIBORU

Hranilne vloge sprejema in jih obrestuje: na vložne knjižice po 4 1/2 % oz. vloge proti odpovedi po 4 3/4 %. Naložbe v tekočem računu se obrestujejo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila se dajejo na zastavo in osebni kredit. Eskomptujejo se menice ter odpirajo krediti v tekočem računu. Vplačani deleži 126.100 K. Rezervni zaklad K 344.683.87. Lastno premoženje zadruge K 534.382.17.

V LASTNI HIŠI V NARODNEM DOMU

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

v lastni hiši

obrestuje hranilne
vloge po

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta števil. 9

prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

K št. 43501

II. 5021.

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil prirediti tudi leta 1914 stalne viničarske tečaje, da se vzgoje temeljito izobraženi viničarji za delo v ameriškanskih vinogradih in drevesnicah, v gnojenju in sajenju sadonosnikov in sicer priredi te-le tečaje:

1. na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru;
2. na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici;
3. na deželni viničarski šoli v Gor. Radgoni;
4. na deželni viničarski šoli v Skalcah pri Konjicah.

Ti tečaji se začnejo 15. februarja in se končajo s 1. decembrom 1914.

V Mariboru se sprejme	14
V Gor. Radgoni	16
V Lipnici	26
V Skalcah pri Konjicah	12

posestniških in viničarskih sinov.

Ti dobivajo na naštetih zavodih stanovanje, popolno hrano in vrh tega mesečno plačo 8 kron.

Izobrazba v teh kurzih je v prvi vrsti praktična, teoretična le v toliko, kolikor je to potrebno za vzorne in samostojne viničarje.

Na koncu tečaja dobi vsak udeleženec izpričevalo o svoji porabnosti.

Za sprejem v te tečaje morajo prosilci vložiti koleka proste prošnje najkasneje do 6. januarja 1914 na štaj. deželni odbor.

V tej prošnji se mora izrečno povedati, v katero naštetih šol želi prosilec vstopiti in je treba priložiti:

1. dokaz, da je prosilec star 16 let,
2. spričevalo poštenega obnašanja, katero mora potrditi župnik,
3. zdravniško spričevalo, da je prosilec prost vsake nalezljive bolezni,
4. šolsko odpustnico iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da ostanejo od 15. februarja do 1. decembra 1914 nepretrgoma v tečaju in da slušajo vse, izobrazbo za devajoče naredbe deželnih strokovnjakov.

V Gradcu, oktobra 1913.

1301 Od štaj. deželnega odbora.

Pozor! Cenj. kupovalci. Pozor!

Nova slovenska trgovina

Alojz Brenčič, Ptuj

nudi cenj. občinstvu za

jesen in zimo samo sveže blago

kakor: najnovejše šufe za moške obleke, ter sukno in volno za ženske obleke in bluze, mnogo trpežne hlačevine, veliko izbiri raznega parhenta stanovitnih barv, najmodernejših svilene, volnene, suknjene in štrikane robce ter vsako vrstnega platna za posteljno in životno perilo in sicer hlače, srajce, nogavice, rokavice, predpasnike, ovrtnike, manšete, otročje obleke, dežnike ter z eno besedo vse, kar spada v manufakturno stroko. Postrežba hitra in solidna! Za mnogoštevilen obisk se priporoča

narodni in domači trgovec

Alojz Brenčič v Ptuj.

952

Novo blago!

Nizke cene!

Pozlatar in cerkveni popraviljalec

prevzame popravo, kakor tudi napravo novih cerkvenih oprav in potrebščin: oltarjev, prižnic, križevih petov, okvirjev za podobe itd. Strokovna izpeljava po solidnem slogu oziraje se strogo na starinsko in umetniško vrednost.

Nizke cene!

1125

Najboljše reference.

H. Fehsler, Gradec, Sackstrasse 24.

**Serravallovo
železnato kina-vino**

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-
: lika in častni diplom k zlati kolajni ::

Krepilno sredstvo za slabotne, malo-
krvne in rekonvalescence. Poveroča
voljo do jedi, utrjuje živce in popravi
kri. Isboren okus. Nad 7000 zdrav-
niških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj

Trieste-Barcelona.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra & K 2'60 in
445 po 1 liter & K 4'80.

J. Fauland v Ptuj

trgovina z manufakturnim
blagom se vsem priporoča.

576

Zakaj pač?

je „Pravi : zagrebški Franck :
tako priljubljen pri naših
gospodinjah?

Le zaradi svojih prednosti!
krepak okus,

zlatorujava barva,

nedosežna izdatnost.

Tovarniška znamka:

Kavin mlinček.

sl em 151/25.648

Važno za vsakega!

Usojam si naznaniti, da sem v prijetnem položaju,
s ojim cenj. adjemalcem postreči z **zajamčeno pristnim**
vinom po najnižjih cenah:

„Opollo“ III. vrste	liter K 0'60	Vino „Vorderberger“	1911 (iz kleti g. stol.
Clarett	„ „ 0'72	župnika)	liter K 1'60
Rudeče namizno vino	„ „ 0'80	Dalmatinsko „Perle“	posebno staro, črno
„Opollo“	„ „ 0'88	vino za prebolele	„ „ 1'—
Dalmatiner Perle	„ „ 0'88	„Opollo“-extra	„ „ 1'—
Rudeče vino za slabo-	„ „ 0'80	„ „ staro	„ „ 1'20
krvne	„ „ 0'80	(sladko)	„ „ 1'20
Posebno dobro belo vino	„ „ 0'80	Prosečan (od rozin-gro-	„ „ 3'—
(staro sladko)	„ „ 0'80	zdja) za hudoobolele	
Posebno dobro staro	„ „ 0'96		
belo vino (Perle)	„ „ 0'96		

Velespoštovanjem

Franč Cvitanič-eva vdova
Maribor, Šolska ulica 2.

Zaloga dalmatinskega vina „I. dalmatinske vinarske za-
druge v Boltu (Dalmacija). 970

Dame

morajo ravno tako v najrevnejši koči kakor v najfinjši palači strogo
na svoje zdravje gledati, kajti žena je

neobhodno potrebna

v hiši in družini. Zdravje žen je v ozki zvezi s čednostjo njih trupla
in vsled tega se ne more dovolj priporočati, rabiti

za

negovanje trupla tudi desinfekcijsko sredstvo, na primer Lysoform. Va-
žno je, vsa, tudi najobčutljivejša mesta telesa podvreči temeljitemu in

vsakdanjemu

čiščenju in se v to rabi le mlačno vodo, v katero se doda nekaj Ly-
soforma. Ako dame na ta način svojo

toaletno

vsak dan izvršijo, obranijo se mnogokrat pred nalezljivimi boleznimi in
njih posledicami. Nujno je tedaj priporočati, da je povsod v zalogi

Lysoform

ki tudi neprijetni duh in pot hitro ter sigurno odpravi. — Napravite
le en poskus! — Originalna steklenica za 80 vin. se dobi v vsaki le-
ali drožeriji. Zanimiva knjiga „Kaj je higijena“ pošljem vsakomur na
zahtevo zastoj in franko. Kemik Hubmann, referent „Lysoform-
tvornice“, Dunaj XX., Petraschgasse 4. 1131

Razpošiljalna in zaloga

vsakovrstnih, zajamčeno pristnih

dalmatinskih vin

J. Matković :: Celje

Glavni trg.

Zahtevajte cenike.

529

Najnižje cene.

Za božično in novoletno sezono

priporočava trgovcem v nakup:

božičnih okrasov, svilenega papirja v vseh
barvah, kreppapirja v vseh barvah, barva-
ni papir na eno strani v vseh barvah,
barvani papir na dve stran v vseh barvah,
zlati in srebrni papir, sveče za drevo in čarob-
ne sveče, cvetje za rože, žica, zlata pena,
jaslice izgotovljene, podobe za jaslice, rutke.

**Božične in novoletne dopisnice, kakor
tudi druge vrste po jako nizkih cenah.**

Na debelo!

Na drobno!

Goričar & Leskovšek

Graška ulica 7.

Celje

Rotovška ul. 2.

Zahvala.

Povodom nenadomestljive izgube, ki nas je
je zadela vsled smrti našega iskreno ljubljenega,
nepozabnega soproga in očeta izrekamo globoko
čutečo zahvalo č. gg. duhovnikom, vsem sorodni-
kom, prijateljem in znancem za odkritosrčno sočut-
je. Posebno se še zahvaljujemo odborom: Kmet.
društva, izobraževalnega društva, posojilnice, občini
Kokarje, sorodnikom ter prijateljem za mnoge da-
rovane vence in za številno spremstvo na zadnji
poti k večnemu počitku. Nepozabnega rajnega
priporočamo v molitev in blag spomin.

Rečica ob Savinji, dne 30. okt. 1913.

1346 Žalujoča rodbina **Zavolovšek** (Brezovnik).

Javna zahvala.

Po smrti g. Jos. Fijauš, lesotrčca v Vitanju pri Celju
se je že peti dan po predložitvi potrebnih dokumentov iz-
plačala zavarovalna svota 5000 kron (le kratek čas na ži-
vljenje zavarovan), radi česar se podpisani podružnici v
Gradcu življenske zavarovalnice „Janus“ tem potom naj-
topleje zahvaljujem. 1351

Vitanje, dne 11. novembra 1913.

Za mladoletno sirotó:

Janez Jelenko, jerob; Antonija Fijauš, mačeha.

Dr. Anton Prus

je otvoril

1323

**odvetniško pisarno
v Konjicah.**

Poslano.

Ker kroži med tukajšnjimi prebivalci vest, da
je naslednik moje trgovine, gospod Franc Erker,
židovske vere, izjavim tem potom, da sta gospod
in gospa Erker rimsko-katoliške vere. Ob enem
zavračam to hudobno laž, katera ima namen, mo-
jo prešnjo, sedaj Erkerjevo trgovino, občutno oško-
dovati, kar najodločneje in pripomnim, da se bo
proti raznasateljem takih laži sodnijskim potom
postopalo.

V Štorah, dne 10. novembra 1913.

Anton Peer.

1349

Važen oglas „Slovenske Straže“! Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogatiti se s srečko!

Turška srečka

je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov. ker vsake srečke mora zadeti najmanj 400 frankov. ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in ker zadobi kupec še po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico. Prihodnje žrebanje se vrši dne 1. decembra 1913!

Ena turška srečka in ena srečka italijanskega rudečega križa z 10 žrebanji vsako leto, na mesečne obroke po samo 6 kron. Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ gospod Valentin Urbančič, Ljubljana 4.

Sprejmejo se marljivi setrudniki pod ugodnimi pogoji.

Postrežba poštena.

Potrudite se obiskati domačega in narodnega trgovca
Fr. Lenarta v Ptuj

ki priporoča cenj. občinstvu za jesen in zimo veliko izbiro novodoselega vsakovrstnega modnega blaga za moške in ženske obleke, kakor tudi razno platno za životno in posteljno perilo.

Nadalje priporoča

za jesen in zimo različne nove porhate, novo hlačevino, nove kose in odeje, nove štrikane robce in srajce, tepihe, dežnike, kravate, manšete, ovratnike, nogavice, rokavice ter veliko drugega novega blaga za oblačila.

Za mnogoštevilen obisk se priporoča

Franc Lenart.

983

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem
 Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Postrežba poštena.

TOMAŽEVA ŽLINDRA

(vpisana znamka).

je izborna važno gnojilno sredstvo za vse sadeže na vseh vrstah zemlje. Pomnoži dohodek po dobičkanosnem načinu. Uporaba iste ga ni vezana na noben letni čas.

Tomaževa žindra »zvezdna znamka« je priznana najizbornejše blago neskvarjene kakovosti. Zato naj zahteva vsak poljedelec **Tomaževo žindro** »zvezdna znamka«, kajti zvezda na vreči in plombi daje poročilo za čisti in polnovredni izdelek.

POZOR.

Tomaževa žindra »zvezdna znamka« se v originalnih vrečah **promptno** prodaja pri sledečih trgovcih:

Peter Majdič, Celje; Jos. Kasimir, Ptuj; F. Kreschischinig, Radgona; Alojz Maček Maribor, Alojz Pinter, Slov. Bistrica; Eduard Suppanz, Pristava; N. Zanier, Št. Pavel pri Preboldu, Franc Kupnik, Konjice.

Kjer ni nobene prodajalne se naj obrne naravnost na: 1017

„Thomasfosfatfabriken“ Z. Z. O. Z.
Berolin W 35.

Pred manjvrednim blagom se sviri.

Trgovina s specerijskim blagom

Glavna sl. zaloga in velika izbira kranjskega vrvarskega blaga, n. pr. štrang, uzd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in za otroške postelje itd.

Tečna in solidna postrežba.

Vedno sveža žgana kava

Slovenci! Zavedajte se!

Trgovina z moko in deželni pridelki

J. Ravnikar
Celje

Graška ulica šte. 21.

Na drobno in na debelo!

Glavna slov. zaloga suhih in oljnatih barv, čepčev, firneža in lakov.

Kupujem po najvišji ceni deželne pridelke, veseh in vinški kamen.

Tečna in solidna postrežba.

Zaloga rudniških voda

Ovčjo volno
Ovčje kože,

kakor tudi vsakovrstne druge kože kupuje po najboljših dnevnih cenah K. Gränitz, Maribor, Gosposka ulica 7. 1199

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ria-mazilo“ Vašega kurjega očesa, bradavice, trde kože v treh dneh brez bolečine ne odpravi. Cena ene posodičice z garancijskim pišmom eno krono. 224

„Kemeny, Kašan

I. poštni predal 12/76 (Ogrsko).

Oznanilo.

Za pospeševanje kletarstva (ravnanje z grozdem in sadnim vinom) je deželni zbor sklenil na deželni viničarski šoli v Silberbergu prirediti pod vodstvom deželnega ravnatelja za vinarstvo in sadjarstvo

Antona Stieglerja šestdnevni tečaj za kletarstvo od 12. do vstevnega 17. januarja 1914.

Udeležencem tečaja ni treba za pouk, ki se vrši dopoldne in popoldne, ničesar plačevati, pač pa si morajo sami oskrbeti stanovanje in hrano.

K temu tečaju se bo pripustilo 25 udeležencev izmed štajerskih lastnikov vinogradov in gostilničarjev. Prijave se morajo vložiti do najkasneje 5. januarja 1914 pri deželnem odboru.

Gradec, dne 28. novembra 1913.

1303

Od štaj. deželnega odbora.

Na debelo!

Na drobno!

Fr. Novak

trgovina s specerijskim blagom, moko in deželnimi pridelki
Podova pri Račjem.

Glavna zaloga kave, surove in pražene, čaja najkakovnejše vrste, kakor tudi riža, moke, soli, najfinije bučno olje itd. po najnižji ceni. — Kupuje se tukaj najbolje in najceneje. Razpošilja se tudi po pošti in železnici. 1284

Franc Korošec

trgovina z železom in mešanim blagom
 v Gor. Radgoni.

Priporoča slavemu občinstvu svojo veliko zalogo vevlačnih in pri gospodarstvih potrebnih reči po niz. cenah bakrene in železne marjalske kotle, peči, štedilnike, traverze in drugo železje, orodje in posode. Stroj za krmo in šivanje, kolesa (bicikelske) in vse dele za iste. Deske, late, štafelne itd.

umetna gnojila od c. kr. kmet. družbe v Gradcu. Zaloga cementnih cevi, kerit in drugo. Zaloge vsake vrste opeke, iz sloven. križevske opekarnice, ki se vsak dan dobi. Vsak ponedeljek skozi celo leto sveže apne, za kovače najboljši koks, oglje in „ostrauer“ premog, tudi svitli premog v vel. kosih za kurjavo.

Dobiva se v vseh velikostih

1124

Hočete li

krmo hitro pariti in ob enem z isto kurjavo ravno toliko vode segreti, ali pa uporabljati parilnik tudi za kuhanje žganja, potem kupite edino-le novi, večkrat patentovani izvirni brzo-parilnik „Alfa“ iz najboljšje železne pločevine, patentovano kurjavo, patentovano okroglo varnostno zaklopnico in obešajočo mečkalnico.

Ilustrovani cenik brezplačno.

Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII/3

Priporoča se Vam za nakup

Rafael Salmič Celje Nar. dom
 to je največja in najcenejša razpošiljalnica ur, zlatnine, srebrnine in optike. Slovenci! Zahtevajte veliki cenik, dobite ga zastonj in poštine prosto. Svetovna trdnica. Na tisoče zahval.